

Na osnovu člana IV. 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 75. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 7. aprila 2010. godine, i na 46. sjednici Doma naroda, održanoj 28. maja 2010. godine, usvojila je

ZAKON

O PATENTU

DIO PRVI - OPJE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuje se pravna zaštita izuma patentom i konsenzualnim patentom, odnosno postupak za priznanje patenta i dodjelu konsenzualnog patenta.
- (2) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, odredbe koje se odnose na patent na odgovarajući način primjenjuju se i na konsenzualni patent.

Član 2.

(Princip teritorijalnosti)

Patent priznat na osnovu odredbi ovog zakona je teritorijalno ograničeno pravo koje vrijedi na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 3.

(Materijalna prava)

Materijalna prava nosioca patenta obuhvataju isključiva prava privrednog iskoristavanja izuma i pravo raspolaganja njime u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 4.

(Nacionalni tretman)

- (1) Strano fizičko i pravno lice u pogledu zaštite izuma patentom i konsenzualnim patentom u Bosni i Hercegovini uživaju ista prava kao i domaće fizičko i pravno lice, ako to proizilazi iz međunarodnih ugovora i konvencija kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: međunarodni ugovori i konvencije), ili iz primjene principa reciprociteta.
- (2) Postojanje reciprociteta pretpostavlja se dok se ne dokaže suprotno.

Član 5.

(Zastupanje)

- (1) Zastupanjem u postupku koji se vodi pred Institutom za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) mogu se baviti ovlaštene zastupnici, tj. fizička i pravna lica upisana u Registar patentnih zastupnika, koji u elektronskoj formi vodi Institut.
- (2) U Registar zastupnika iz stava (1) ovog člana upisuje se fizičko i pravno lice koje ispunjava uslove propisane posebnim propisom.
- (3) Strano fizičko i pravno lice može obavljati radnje u postupku pred Institutom samo posredstvom zastupnika iz stava (1) ovog člana.

(4) Izuzetno od odredbe stava (3) ovoga ~lana, strano fizi~ko i pravno lice mo`e samostalno bez zastupnika preduzimati sljede}e radnje:

- a) podnositi prijave patenta,
- b) preduzimati druge radnje u pogledu utvr|ivanja datuma podno{enja prijave patenta,
- c) podnositi prijepise prve prijave patenta kad zahtijeva pravo prvenstva iz ~lana 24. ovog zakona,
- d) primati obavje{tenja od Instituta u vezi s postupcima iz ta~. a) do c) ovog stava,
- e) pla}ati takse i naknade posebnih tro{kova postupka u skladu s ~lanom 15. ovog zakona.

(5) U slu~aju samostalnog preduzimanja radnji iz stava (4) ovoga ~lana, strano fizi~ko i pravno lice mora Institutu dostaviti adresu za dopisivanje koja mora biti na teritoriji Bosne i Hercegovine.

(6) Ako strano fizi~ko i pravno lice ne imenuje zastupnika ili Institutu ne dostave adresu za dopisivanje u skladu s odredbom stava (5) ovog ~lana, Institut }e ga pisanim putem preko diplomatsko-konzularnog predstavni{tva Bosne i Hercegovine pozvati da u roku od tri mjeseca imenuje zastupnika ili dostavi adresu za dopisivanje.

(7) Ako strano fizi~ko i pravno lice ne postupi po pozivu Instituta iz stava (6) ovog ~lana, Institut }e zaklju~kom odbaciti njegov podnesak i dostaviti ga javnim saop}enjem na oglasnoj tabli Instituta.

(8) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog ~lana, takse i naknade posebnih tro{kova za odr`avanje patenta u vrijednosti mo`e platiti bilo koje lice.

DIO DRUGI - PREDMET ZA[TITE PATENTOM

^lan 6. (Patentibilni izum)

(1) Patent se priznaje za svaki izum iz bilo koje oblasti tehnike koji je nov, koji ima inventivni nivo i koji se mo`e industrijski primijeniti.

(2) Prema uslovima iz stava (1) ovog ~lana, patent se priznaje i za izum koji se odnosi na:

- a) proizvod koji se sastoji od biolo{kog materijala ili koji sadr`i biolo{ki materijal,
- b) postupak kojim je taj biolo{ki materijal proizveden, prera|en ili upotrijebljen,
- c) biolo{ki materijal izoliran iz prirodne okoline ili proizveden tehni~kim postupkom ~ak i ako se ranije nalazio u prirodi.

(3) Biolo{ki materijal iz stava (2) ovog ~lana je bilo koji materijal koji sadr`i geneti~ku informaciju i koji se mo`e razmno`avati sâm, ili se mo`e razmno`avati u biolo{kom sistemu.

(4) Prema uslovima iz stava (1) ovog ~lana, izum koji se odnosi na biljke ili `ivotinje smatrat }e se patentibilnim ako njegova tehni~ka izvodljivost nije ograni~ena na odre|enu biljnu sortu ili `ivotinjsku pasminu i ako postupak ostvarivanja izuma nije bitno biolo{ki.

(5) Postupak za dobivanje biljaka ili `ivotinja iz stava (4) ovog ~lana bitno je biolo{ki ako se u cijelosti sastoji od prirodnih postupaka kao {to su kri`anje ili selekcija.

(6) Izumima se, u smislu stava (1) ovog ~lana, ne smatraju naro~ito:

- a) otkri}a, nau~ne teorije i matemati~ke metode,
- b) estetske tvorevine,
- c) planovi, pravila i metode za izvoenje umnih aktivnosti, igara ili privrednih aktivnosti,
- d) programi kompjutera,
- e) prezentacija informacija definirana samim sadr`ajem tih informacija.

(7) Odredba stava (6) ovog ~lana primjenjuje se samo u obimu u kojem je predmet prijave za za{titu izuma navedeni element ili aktivnost kao takva.

^lan 7. (Izuzeci od patentibilnosti)

(1) Patent ne mo`e biti priznat za:

- a) izume `ivotinjskih pasmina i biljnih sorti i bitno biolo{kih postupaka za dobivanje biljaka ili `ivotinja, osim izuma nebiolo{kih i mikrobiolo{kih postupaka i proizvoda dobivenih tim postupcima kako je propisano u ~lanu 6. stav (4) ovog zakona, pri ~emu se, u smislu ovog zakona, pod mikrobiolo{kim postupkom podrazumijeva bilo koji postupak koji uklju~uje ili koji se provodi na mikrobiolo{kom materijalu ili ~iji je proizvod mikrobiolo{ki materijal,
- b) ljudsko tijelo, razne stepene njegovog oblikovanja i razvoja ili jednostavno otkri}e jednog od njegovih elemenata, uklju~uju}i sekvencu ili djelimi~nu sekvencu gena,
- c) izume koji se odnose na dijagnosti~ke ili hirur{ke postupke ili postupke lije~enja koji se primjenjuju direktno na ljudskom ili `ivotinjskom tijelu, osim proizvoda, posebno materija i smjesa koje se primjenjuju u navedenim postupcima.

(2) Izum koji se odnosi na element izoliran iz ljudskog tijela ili proizveden tehni~kim postupkom, uklju~uju}i sekvencu ili djelimi~nu sekvencu gena iz stava (1) ta~ka b) ovog ~lana, mo`e biti patentibilan iako je strukturom jednak strukturi prirodnog elementa, industrijska primjenjivost sekvence ili djelimi~ne sekvence gena mora biti razotkrivena u prijavi patenta, kako je izvorno podnesena.

(3) Ne je se smatrati patentibilnim izumi ~ije bi komercijalno iskori{tavanje bilo suprotno javnom poretku ili moralu, ali ne samo zbog toga {to je takvo iskori{tavanje zabranjeno zakonom ili drugim propisom.

(4) Izumima iz stava (3) ovog ~lana smatraju se naro~ito:

- a) postupci kloniranja ljudskih bi}a,
- b) postupci za modificiranje geneti~kog identiteta mati~nih }elija ljudskih bi}a,
- c) upotreba ljudskih embrija u industrijske ili komercijalne svrhe i
- d) postupci za modificiranje geneti~kog identiteta `ivotinja koji bi vjerovatno prouzrokovali njihovu patnju bez ikakve bitne medicinske koristi za ~ovjeka ili `ivotinju, kao i `ivotinje koje su rezultat takvih postupaka.

^lan 8. (Novost izuma)

(1) Izum je nov ako nije obuhva}en stanjem tehnike.

(2) Pod stanjem tehnike podrazumijeva se sve što je u~injeno dostupnim javnosti u svijetu, pisanim ili usmenim putem, upotrebom ili na bilo koji drugi na~in prije datuma podno{enja prijave patenta.

(3) U stanje tehnike uklju~en je i sadr`aj svih prijava patenata koje imaju u~inak u Bosni i Hercegovini, onakvih kako su podnesene, koje imaju raniji datum podno{enja od datuma prijave iz stava (2) ovog ~lana, a koje su objavljene tek na datum podno{enja prijave patenta iz stava (2) ovog ~lana ili nakon toga, na na~in predvi~en ovim zakonom.

(4) Odredbe st. (1) do (3) ovog ~lana ne isklju~uju mogućnost za{tite patentom materije ili smjesa sadr`anih u stanju tehnike, koje se primjenjuju u postupcima iz ~lana 7. stav (1) ta~ka c) ovog zakona pod uslovom da njihova primjena u navedenim postupcima nije sadr`ana u stanju tehnike.

(5) Smatra se da je izum obuhva}en stanjem tehnike ako je postao dostupan javnosti objavljivanjem, izlaganjem, prikazivanjem ili upotrebom na na~in koji stru~njacima omogu}ava da ga primijene.

^lan 9.

(Objave koje ne uti~u na novost)

Novim se smatra izum koji je najvi{e {est mjeseci prije datuma podno{enja prijave patenta bio sadr`an u stanju tehnike usljed ili kao posljedica:

a) o~ite zloupotrebe u pogledu podnosioca prijave patenta ili njegovog pravnog prednika ili,

b) izlaganja na slu`benoj ili slu`beno priznatoj izlo`bi u skladu s Konvencijom o meunarodnim izlo`bama potpisanoj u Parizu 22. novembra 1928. godine i revidiranoj posljednji put 30. novembra 1972. godine pod uslovom da podnosilac nazna~i u prijavi patenta prilikom njenog podno{enja da je izum bio izlo`en i da najkasnije u roku od ~etiri mjeseca od datuma podno{enja prijave podnese odgovaraju}u potvrdu o izlaganju izuma.

^lan 10.

(Inventivni nivo)

(1) Smatra se da izum ima inventivni nivo ako rje{enje određenog problema za stru~njaka iz odgovaraju}e oblasti ne proizlazi na o~igledan na~in iz stanja tehnike.

(2) Prilikom ispitivanja da li izum ima inventivni nivo ne uzima se u obzir sadr`aj prijava iz ~lana 8. stav (3) ovog zakona.

^lan 11.

(Industrijska primjenjivost)

Smatra se da je izum industrijski primjenjiv ako je predmet izuma tehni~ki izvodljiv i ako se mo`e proizvesti ili upotrijebiti u bilo kojoj oblasti industrije, uklju~uju}i i poljoprivredu.

DIO TRE}I - PRAVO NA ZA[TITU IZUMA

^lan 12.

(Izumitelj i prava izumitelja)

(1) Izumitelj je lice koje je stvorilo izum svojim stvarala~kim radom.

(2) Pravo na za{titu izuma pripada izumitelju ili njegovom pravnom sljedniku.

(3) Ako je izum nastao zajedni~kim radom vi{e izumitelja, pravo na patent pripada svim izumiteljima.

^lan 13.
(Moralno pravo izumitelja)

(1) Izumitelj ima moralno pravo u statusu izumitelja da bude naveden u prijavi patenta, svim ispravama koje se izdaju za priznati patent, te u odgovaraju}im registrima.

(2) Ako je izum koji se {titi ovim zakonom rezultat stvarala~kog rada vi{e lica, u prijavi patenta i ispravama iz stava (1) ovog ~lana sva ta lica navode se kao izumitelji.

DIO ^ETVRTI - POSTUPAK ZA PRIZNANJE PATENTA

^lan 14.
(Ovla{tenja Instituta)

(1) Postupak za sticanje, odr`avanje, prestanak i evidenciju prometa patenta, odnosno konsenzualnog patenta vodi Institut.

(2) Za oblast patenata Institut vodi sljede}e registre:

a) Registar prijava patenata,

b) Registar patenata.

(3) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stepenu dopu{tena je `alba o kojoj odlu~uje Komisija za `albe Instituta. Postupak po `albi bli`e se ure|uje provedbenim propisom.

(4) Protiv rje{enja Instituta donesenog u drugom stepenu `alba nije dopu{tena, ali se mo`e pokrenuti upravni spor podno{enjem tu`be Sudu Bosne i Hercegovine.

^lan 15.
(Takse i naknade posebnih tro{kova u postupku sticanja i odr`avanja prava)

(1) Za sve radnje u postupku sticanja, odr`avanja, evidencije prometa i prestanka patenta, kao i za pru`anje informacionih usluga pla}aju se takse saglasno va`em propisu kojim se ure|uju dr`avne administrativne takse (u daljnjem tekstu: takse) i naknade posebnih tro{kova postupka (u daljnjem tekstu: tro{kovi postupka) u visini odre|enoj posebnom tarifom, koju donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, na prijedlog direktora Instituta.

(2) Ako u postupku priznanja patenta takse i tro{kovi postupka ne budu pla}eni, prijava patenta smatrat }e se povu~enom, a u slu~aju nepla}anja taksi i tro{kova postupka za odr`avanje patenta i prava iz prijave patenta, to pravo prestaje va`iti.

(3) Za podno{enje `albe pla}aju se taksa i tro{kovi postupka u skladu s posebnim propisima. Ako taksa i tro{kovi postupka ne budu pla}eni prije isteka roka za `albu, Institut }e pozvati podnosioca da ih plati u roku od 15 dana. Ako taksa i tro{kovi postupka ne budu pla}eni, smatra se da `alba nije podnesena.

^lan 16.
(Propisi koji se primjenjuju u postupku pred Institutom)

(1) Pitanja postupka koji se vodi pred Institutom bli`e se ure|uju propisima za provo|enje ovog zakona (u daljnjem tekstu: provedbeni propis).

(2) Za pojedina pitanja koja nisu ure|ena ovim zakonom i provedbenim propisom primjenjivat }e se odredbe Zakona o upravnom postupku ("Slu`beni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09).

^lan 17.
(Pokretanje postupka)

- (1) Postupak za priznanje patenta pokreće se podnoženjem Institutu prijave za priznanje patenta (u daljnjem tekstu: prijava) u skladu s ovim zakonom i na način propisan provedbenim propisom.
- (2) Prijave se uzimaju u postupak ispitivanja redosljedom njihovog podnoženja.
- (3) Izuzetno od odredbe stava (2) ovog člana, prijava se može ispitivati prema hitnom postupku u slučaju sudskog ili drugog spora u kojem završetak postupka po prijavi predstavlja rješavanje prethodnog pitanja.
- (4) Institut može provesti hitno ispitivanje na osnovu podnesenog obrazloženog zahtjeva s dokazima.

^lan 18.
(Jedinstvo izuma)

- (1) Za svaki izum podnosi se posebna prijava.
- (2) Jednom prijavom može se zahtijevati zaštita za više izuma samo ako su ti izumi međusobno tako povezani da ostvaruju jedinstvenu izumiteljsku zamisao (jedinstvo izuma).

^lan 19.
(Jezik prijave patenta)

- (1) Prijava patenta mora biti sastavljena na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ako je tekst prijave podnesen na stranom jeziku, Institutu se mora dostaviti prijevod teksta prijave na jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

^lan 20.
(Sadržaj prijave patenta)

- (1) Prijava patenta mora sadržavati:
 - a) zahtjev za priznanje patenta,
 - b) opis izuma,
 - c) jedan ili više patentnih zahtjeva,
 - d) crteže na koje se pozivaju opis izuma i patentni zahtjevi,
 - e) sažetak.
- (2) Zahtjev iz stava (1) tačka a) ovog člana mora sadržavati:
 - a) izričitu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta,
 - b) naziv izuma koji odražava njegovu bit,
 - c) podatke o podnosiocu prijave,
 - d) podatke o izumiocu, odnosno napomenu da izumitelj ne želi biti naveden u prijavi.

(3) Izum se mora opisom iz stava (1) ta-ka b) ovog ~lana otkriti na na~in dovoljno jasan i detaljan, tako da ga stru~njak iz odgovaraju}e oblasti mo`e izvesti. Ako se izum odnosi na `ivi biolo{ki materijal i ako ga nije mogu}e primijeniti na osnovu opisa izuma, smatrat`e se da opis izuma ispunjava uslov iz ovog stava ako je uzorak prirodno obnovljivog `ivog biolo{kog materijala deponiran u nadle`noj ustanovi najkasnije na datum podno{enja prijave patenta. Pod nadle`nom ustanovom iz ovog stava podrazumijeva se ustanova koja je odre|ena na osnovu Budimpe{tanskog sporazuma o priznanju depozita mikroorganizama s ciljem postupka patentiranja, zaklju~enog 1977. godine, revidiranog 1980. godine.

(4) Patentnim zahtjevima iz stava (1) ta-ka c) ovog ~lana odre|uju se obim i predmet za{tite izuma. Oni moraju biti jasni, sa`eti i u cijelosti potkrijepljeni opisom izuma i crte`ima ako postoje. Patentni zahtjevi mogu biti nezavisni i zavisni. Nezavisni patentni zahtjevi sadr`avaju nova bitna obilje`ja izuma. Zavisni patentni zahtjevi sadr`avaju specifi~na obilje`ja izuma koji je odre|en u nezavisnom ili drugom zavisnom patentnom zahtjevu.

(5) Sa`etak iz stava (1) ta-ka e) ovog ~lana je kratak sadr`aj su{tine izuma koji slu`i isklju~ivo u svrhu tehni~kog informiranja i nema uticaja na obim tra`ene za{tite.

(6) Smatra se da je prijava patenta uredna ako zadovoljava uslove iz stava (1) ovog ~lana.

(7) Sastojci prijave patenta navedeni u stavu (1) ta- b) do e) ovog ~lana smatraju se tekstem prijave.

(8) Sastojci iz stava (1) ovog ~lana i dodaci koji se dostavljaju uz prijavu podnose se na na~in i u broju primjeraka koji su odre|eni provedbenim propisom.

^lan 21.

(Izjava izumitelja)

(1) Ako izumitelj ne `eli da njegovo ime bude navedeno u zahtjevu za priznanje patenta, kao ni u drugim aktima propisanim ovim zakonom, podnosilac prijave du`an je, uz zahtjev za priznanje patenta, a najkasnije u roku od tri mjeseca od datuma podno{enja prijave, dostaviti Institutu pisanu izjavu izumitelja o tome.

(2) Izumitelj mo`e tokom postupka, a najkasnije do objavljivanja prijave patenta, povu}i svoju izjavu da ne `eli da mu ime bude navedeno u prijavi, kao ni u drugim ispravama propisanim ovim zakonom.

^lan 22.

(Datum podno{enja prijave)

Za priznanje datuma podno{enja prijave potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadr`i sljede}e:

a) izri~itu naznaku da se zahtijeva priznanje patenta,

b) podatke o podnosiocu prijave,

c) dio prijave koji na prvi pogled izgleda kao opis izuma, iako taj opis ne zadovoljava sve uslove propisane ovim zakonom i provedbenim propisom.

^lan 23.

(Razdvajanje prijave)

(1) Podnosilac prijave mo`e sâm ili na zahtjev Instituta podijeliti predmet prijave patenta kojoj je utvr|en datum podno{enja (prvobitna prijava) na dvije ili vi{e prijave (izdvojena prijava) i na osnovu svake od njih nastaviti samostalni postupak, o ~emu Institut donosi zaklju~ak.

(2) Predmet za{tite izdvojene prijave ne smije izlaziti van obima za{tite prvobitno podnesene prijave.

(3) Podjela prvobitne prijave patenta dopu{tena je do dono{enja rje{enja o zahtjevu za priznanje patenta.

(4) Izdvojena prijava zadržava datum podnošenja prvobitne prijave i, ako za to ima osnova u smislu odredbe člana 24. ovog zakona, uiva pravo prvenstva prvobitne prijave patenta.

Član 24.
(Pravo prvenstva)

(1) Od datuma koji je utvrđen kao datum podnošenja prijave patenta iz člana 22. ovog zakona, pod uslovom da je prijava objavljena u skladu s odredbama člana 37. ovoga zakona, podnosilac prijave ima pravo prvenstva u pogledu svakog drugog podnosioca koji za isti izum podnese prijavu kasnije.

(2) Prvenstvo vrijedi od datuma podnošenja prijave patenta Institutu, osim u slučaju kad su zadovoljeni uslovi za priznanje prava prvenstva iz člana 25. ovog zakona.

Član 25.
(Unijsko pravo prvenstva)

(1) Svakom fizičkom ili pravnom licu koje u nekoj državi članici Pariske unije za zaštitu industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: Pariska unija), odnosno državi članici Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO) podnese urednu prijavu za isti izum priznat je se pravo prvenstva u Bosni i Hercegovini, ako to zatraži u roku od 12 mjeseci računajući od dana podnošenja prve prijave.

(2) Urednom prijavom iz stava (1) ovog člana smatra se prijava čiji je datum podnošenja utvrđen u skladu s nacionalnim zakonodavstvom države članice Pariske unije ili članice WTO-a u kojoj je podnesena, ili u skladu s međunarodnim ugovorom zaključenim između država članica bez obzira na njenu kasniju pravnu sudbinu.

(3) Kasnija prijava patenta koja je podnesena u istoj ili za istu državu smatrat je se prvom prijavom za potrebe utvrđivanja prava prvenstva u onom dijelu koji se odnosi na predmet izuma prve prijave ako je na datum podnošenja kasnije prijave prva prijava, koja je služila za utvrđivanje prava prvenstva, povučena, odbijena ili odbačena prije nego što je postala dostupna javnosti i nije proizvela nikakve pravne učinke. Prva prijava patenta ne može služiti kao osnova za zahtijevanje prava prvenstva.

Član 26.
(Zahtjev za priznanje prava prvenstva)

(1) Podnosilac prijave patenta koji se u Bosni i Hercegovini namjerava koristiti pravom prvenstva iz člana 25. ovog zakona dužan je Institutu podnijeti:

a) zahtjev za priznanje prava prvenstva koji sadrži bitne podatke o prvoj prijavi čije se prvenstvo zahtijeva (broj i datum podnošenja prijave, državu članicu Pariske unije ili članicu WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena) najkasnije do isteka roka od dva mjeseca od datuma podnošenja prijave u Bosni i Hercegovini i

b) prijepis prve prijave ovjeren od nadležnog organa države članice Pariske unije ili članice WTO-a u kojoj je ili za koju je prijava podnesena najkasnije do isteka roka od tri mjeseca od datuma podnošenja zahtjeva za priznanje prava prvenstva, ili četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave patenta u Bosni i Hercegovini, ili 16 mjeseci od najranijeg datuma zahtijevanih prvenstava, zavisno od toga koji od navedenih rokova ranije ističe.

(2) Ako je prijava patenta za koju se zahtijeva pravo prvenstva iz prve prijave podnesena na datum koji je kasniji od datuma na koji ističe period prvenstva iz člana 25. stav (1) ovog zakona, podnosilac prijave patenta može podnijeti zahtjev za obnavljanje prava prvenstva.

(3) Zahtjev iz stava (2) ovog člana može se podnijeti u roku od dva mjeseca od datuma isticanja perioda prvenstva.

(4) Institut je usvojiti zahtjev za obnavljanje prava prvenstva pod uslovom da podnosilac:

a) navede razloge koji potvrđuju da je do propuštanja roka u kojem se priznaje period prvenstva došlo uprkos dužnoj pažnji koju su zahtijevale okolnosti i

b) plati takse i troškove postupka iz člana 15. ovog zakona.

(5) Institut obavještava podnosioca o razlozima zbog kojih zahtjev za obnavljanje prava prvenstva namjerava odbiti u cijelosti ili djelimično, te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primanja poziva izjasni o tim razlozima.

Član 27.

(Ispravak ili dopuna zahtjeva za priznanje prava prvenstva)

(1) Podnositelj prijave patenta može podnijeti zahtjev za ispravak ili dopunu zahtjeva za priznanje prava prvenstva u roku od 16 mjeseci od datuma prava prvenstva ili, ako bi ispravak ili dopuna prouzročila promjenu datuma prava prvenstva, u roku od 16 mjeseci od tako promijenjenog datuma prvenstva, koje god od esnaestomjesečnog perioda istovremeno prije, pod uslovom da je takav zahtjev podnesen u roku od četiri mjeseca od datuma podnošenja prijave patenta.

(2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana, podnositelj je dužan platiti takse i troškove postupka iz člana 15. ovog zakona. Ako u propisanom roku podnositelj ne plati takse i troškove postupka, zahtjev se odbacuje zaključkom.

(3) Ako je radi ispravke ili dopune zahtjeva za priznanje prava prvenstva promijenjen datum prava prvenstva koje se zahtijeva, rokovi se računaju od promijenjenog datuma prvenstva.

Član 28.

(Ograničenja pri priznanju prava prvenstva)

Zahtjevi iz člana 26. stav (2) i člana 27. stav (1) ovog zakona ne mogu se podnijeti nakon što je podnositelj prijave patenta podnio zahtjev za objavljivanje prijave u skladu s članom 37. stav (2) ovog zakona, osim ako je takav zahtjev za objavljivanje povučen prije završetka tehničkih priprema za objavljivanje prijave.

Član 29.

(Zahtjev za priznanje višestrukog prava prvenstva)

Podnositelj prijave može zahtijevati priznanje višestrukog prava prvenstva na osnovu višeranije podnesenih prijava u jednoj ili više zemalja članica Pariske unije ili WTO-a pod uslovima iz člana 25. ovog zakona.

Član 30.

(Obilježja izuma na koje se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva)

(1) Zahtjev za priznanje prava prvenstva može se odnositi samo na ona obilježja izuma koja su sadržana u prvoj prijavi ili prijavama koje se prvenstvo zahtijeva.

(2) Ako se pojedina obilježja izuma na koje se odnosi zahtjev za priznanje prava prvenstva ne nalaze u patentnim zahtjevima sadržanim u prvoj prijavi, odnosno prijavama, pravo prvenstva priznaje se ukoliko se ta obilježja mogu utvrditi iz svih sastavnih dijelova prijave.

Član 31.

(Datum priznatog prava prvenstva)

Prilikom primjene odredbi člana 8. st. (2) i (3) i člana 24. stav (1) ovog zakona kao datum podnošenja prijave patenta Institutu smatra se datum priznatog prava prvenstva.

POGLAVLJE I. FORMALNO ISPITIVANJE PRIJAVE

Član 32.

(Postupak po prijavi nakon podnošenja)

(1) Nakon primanja prijave patenta, Institut ispituje:

- a) da li prijava ispunjava uslove za priznanje datuma podno{enja iz ~lana 22. ovog zakona,
 - b) da li su pla}ene taksa i tro{kovi postupka za podno{enje prijave u skladu sa ~lanom 15. ovog zakona za podno{enje prijave,
 - c) da li je podnesen prijevod prijave na jednom od jezika koji su u slu`benoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, ako je prijava sastavljena na stranom jeziku,
 - d) da li su podneseni crte`i iz ~lana 20. stav (1) ta~ka d) ovog zakona,
 - e) da li zastupa podnosioca prijave iz ~lana 5. stav (3) ovog zakona lice koje se mo`e baviti zastupanjem u skladu s ~lanom 5. stav (1) ovog zakona.
- (2) Ako prijava ne ispunjava uslove za priznanje datuma podno{enja iz ~lana 22. ovog zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva ukloni nedostatke izri~ito navedene u pozivu.
 - (3) Ako podnosilac ne postupi u skladu s pozivom Instituta u roku iz stava (2) ovog ~lana, prijava patenta odbacuje se zaklju~kom.
 - (4) Ako podnosilac ukloni nedostatke u roku iz stava (2) ovog ~lana, Institut donosi zaklju~ak kojim se datum primanja zahtijevanih ispravaka utvr|uje kao datum podno{enja prijave patenta.
 - (5) Kad se u prijavi patenta poziva na crte`e koji nisu sadr`ani u prijavi, Institut poziva podnosioca prijave da dostavi crte`e u roku od mjesec dana od dana primanja poziva. Ako podnosilac postupi po pozivu Instituta, datumom podno{enja prijave smatrat }e se datum kada je Institut zaprimio crte`e. Ako crte`i ne budu dostavljeni, smatrat }e se da se podnosilac prijave na njih nije ni pozvao.
 - (6) Institut poziva podnosioca prijave koji nije platio taksu i tro{kove postupka, odnosno nije dostavio prijevod prijave patenta na jednom od jezika koji su u slu`benoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, da te nedostatke ukloni u roku od mjesec dana od dana primanja poziva.
 - (7) Na obrazlo`eni zahtjev podnosioca prijave Institut mo`e produ`iti rokove propisane ovim ~lanom za period koji smatra opravdanim, ali ne vi{e od tri mjeseca.
 - (8) Ako podnosilac ne postupi po pozivu Instituta iz ~lana 6. ovog zakona, prijava patenta kojoj je utvr|en datum podno{enja smatrat }e se povu~enom o ~emu se donosi poseban zaklju~ak o obustavi postupka.

^lan 33.

(Upis prijave u registar)

- (1) Prijava patenta kojoj je zaklju~kom utvr|en datum podno{enja upisuje se u Registar prijava patenata, koji u elektronskoj formi vodi Institut.
- (2) Ako utvrdi da je u Registar iz stava (1) ovog ~lana upisana prijava koja ne ispunjava uslove iz ~lana 22. stav (1) ovog zakona, Institut }e o brisanju takve prijave iz Registra odlu~iti zaklju~kom.
- (3) Sadr`aj i na~in vojenja Registra prijava patenata bli`e se ure|uju provedbenim propisom.

^lan 34.

(Uvjerenje o pravu prvenstva)

- (1) Na zahtjev podnosioca prijave Institut izdaje uvjerenje o pravu prvenstva prijave.
- (2) Uslovi i postupak izdavanja, te sadr`aj uvjerenja iz stava (1) ovog ~lana bli`e se ure|uju provedbenim propisom.

^lan 35.

(Ispitivanje pretpostavki za objavljivanje prijave patenta)

- (1) Ispitivanjem pretpostavki za objavljivanje prijave patenta utvrđuje se da li prijava ispunjava sljedeće uslove:
 - a) da li sadrži sve dijelove iz člana 20. ovog zakona sastavljene na propisani način i potrebne dodatke propisane ovim zakonom,
 - b) da li je naznačen izumitelj,
 - c) da li je podnesen uredan zahtjev za priznanje prava prvenstva u smislu člana 24. ovog zakona, ako je priznanje prava prvenstva zahtijevano.
- (2) Ako se provedenim ispitivanjem utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz stava (1) ovog člana, Institut poziva podnosioca da u primjerenom roku ukloni nedostatke izričito navedene u pozivu. Taj rok ne može biti kraji od jednog ni duži od tri mjeseca od dana primanja poziva.
- (3) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, Institut može produžiti rok iz stava (2) ovog člana za vrijeme koje smatra opravdanim.
- (4) Ako podnositelj u određenom roku ne ukloni nedostatke iz stava (1) ovog člana, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave patenta.
- (5) Institut ne može priznati pravo prvenstva ako podnositelj ne postupi u skladu s pozivom iz stava (2) ovoga člana u pogledu uređivanja zahtjeva za pravo prvenstva.

^lan 36.

(Naknadne izmjene u prijavi)

- (1) Prijava patenta kojoj je utvrđen datum podnošenja ne može se naknadno izmijeniti proćirenjem obima zaštitite predmeta prijave.
- (2) Izmjene i dopune podataka sadržanih u prijavi kojima se ne proširuje obim zaštite mogu se vrćiti do okončanja postupka.

^lan 37.

(Način i sadržaj objavljivanja prijave patenta)

- (1) Prijava patenta, za koju je ispitivanjem utvrđeno da ispunjava sve uslove iz člana 35. ovog zakona, oćemu Institut donosi zaključak, objavljuje se u "Slućbenom glasniku Instituta" (u daljnjem tekstu: slućbeno glasilo) nakon isteka 18 mjeseci od datuma podnošenja, odnosno od datuma priznatog prava prvenstva, ćime postaje dostupna javnosti.
- (2) Prijava patenta iz stava (1) ovog člana može se objaviti na zahtjev podnosioca i prije isteka navedenog roka, ali ne prije isteka roka od tri mjeseca od datuma podnošenja Institutu.
- (3) Prijava patenta koja je, uprkos tome ćto je bila povućena ili se smatrala povućenom, objavljena ili na koji drugi način od Instituta ućinjena dostupnom javnosti, ne ulazi u stanje tehnike.
- (4) Sadržaj objavljivanja prijave patenta bliće se urećuje provedbenim propisom.

POGLAVLJE II. POSTUPAK NAKON OBJAVLJIVANJA PRIJAVE PATENTA

^lan 38.

(Zahtjevi)

(1) Podnosilac može, u roku od šest mjeseci od datuma objavljivanja prijave patenta u službenom glasilu, podnijeti zahtjev za:

- a) priznanje patenta provođenjem postupka potpunog ispitivanja prijave patenta, ili
- b) priznanje patenta na osnovu prihvaćenih podnesenih rezultata potpunog ispitivanja prijave patenta,
- c) odgodu provođenja postupka potpunog ispitivanja prijave patenta i dodjelu konsenzualnog patenta.

(2) Ako u propisanom roku nije podnesen jedan od zahtjeva iz stava (1) ovog člana i plaćene taksa i troškovi postupka u skladu s članom 15. ovog zakona, prijava patenta smatra se povučenom i Institut donosi zaključak o obustavljanju postupka za priznanje patenta.

(3) Sadržaj zahtjeva iz stava (1) ovog člana bliže se uređuje provedbenim propisom.

Član 39.

(Postupak potpunog ispitivanja)

(1) Potpunim ispitivanjem prijave patenta utvrđuje se da li izum zadovoljava sve uslove za priznanje patenta, tj. da li je predmet prijave izum:

- a) koji nije isključen iz zaštite patentom u skladu s članom 6. stav (6), odnosno članom 7. ovog zakona,
- b) koji je u skladu s pravilom o jedinstvu izuma iz člana 18. ovog zakona,
- c) koji je u prijavi otkriven u skladu s članom 20. stav (3) ovog zakona,
- d) koji je nov u skladu s čl. 8. i 9. ovog zakona, ima inventivni nivo u skladu s članom 10. ovog zakona i koji je industrijski primjenjiv u skladu s članom 11. ovog zakona.

(2) Postupak potpunog ispitivanja prijave iz stava (1) ovog člana Institut može provesti u potpunosti ili djelimično u pravilu u saradnji s patentnim uredima iz člana 32. Ugovora o saradnji u oblasti patenata (PCT), kao i patentnim uredima drugih zemalja koji provode postupak potpunog ispitivanja i s kojima Institut o tome ima sklopljen ugovor o saradnji.

Član 40.

(Podnoženje rezultata potpunog ispitivanja priznatog patenta)

(1) Zahtjev za priznanje patenta prihvatanjem rezultata potpunog ispitivanja priznatog patenta u skladu s članom 38. stav (1) tačka b) ovog zakona može se podnijeti samo ako je prijava patenta za isti izum podnesena jednom ili većem broju patentnih ureda.

(2) Uredi iz stava (1) ovog člana su uredi koji provode postupak potpunog ispitivanja s kojima u trenutku podnoženja zahtjeva iz člana 38. stav (1) tačka b) ovog zakona Institut o tome ima potpisan ugovor o saradnji, te državni i međunarodni uredi koji na osnovu člana 32. Ugovora o saradnji u oblasti patenata (PCT) imaju status ovlaštenog organa za međunarodno prethodno ispitivanje međunarodnih prijava patenata.

(3) Podnosilac zahtjeva iz člana 38. stav (1) tačka b) ovog zakona obavezan je da uz zahtjev priloži potpisanu izjavu da je dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog u jednom od ureda iz stava (2) ovog člana dostaviti u roku od šest mjeseci od dana priznanja patenta od ureda iz stava (2) ovog člana, a najkasnije pet godina od datuma podnoženja zahtjeva iz člana 38. stav (1) tačka b) ovog zakona.

(4) Na osnovu obrazloženog zahtjeva podnosioca prijave i priloženih dokaza, Institut može produžiti rok iz stava (3) ovog člana.

(5) Ako podnositelj prijave u propisanom roku ne dostavi rezultate provedenog postupka potpunog ispitivanja koji su Institutu dovoljni za donošenje rješenja u pogledu zahtjeva za priznanje patenta, prijava se smatra povučenom i Institut donosi zaključak o obustavljanju postupka.

(6) Institut donosi rješenje po zahtjevu za priznanje patenta ako su zadovoljeni uslovi iz člana 39. stav (1) ovog zakona na osnovu uzimanja u obzir dostavljenih rezultata postupka potpunog ispitivanja.

(7) Dokumenti koje podnositelj treba dostaviti kao dokaz o rezultatu postupka potpunog ispitivanja provedenog od ureda iz stava (2) ovog člana bit će se određuju provedbenim propisom.

Član 41.

(Konzenzualni patent)

(1) Zahtjev za dodjelu konzenzualnog patenta iz člana 38. stav (1) točka c) ovog zakona objavljuje se u službenom glasilu.

(2) Način i sadržaj objave iz stava (1) ovog člana bit će se uređuju provedbenim propisom.

Član 42.

(Prigovor na zahtjev za dodjelu konzenzualnog patenta)

(1) Svako fizičko ili pravno lice može u roku od šest mjeseci nakon objavljivanja zahtjeva iz člana 41. ovog zakona Institutu podnijeti prigovor protiv dodjele konzenzualnog patenta, ili podnijeti zahtjev Institutu za provođenje postupka potpunog ispitivanja u skladu s članom 39. ovoga zakona.

(2) Prigovoru iz stava (1) ovog člana prilaže se dokaz o plaćenim troškovima postupka za prigovor, koji iznosi jednu trećinu troškova postupka potpunog ispitivanja, u skladu s članom 15. ovog zakona.

(3) Zahtjevu za provođenje postupka potpunog ispitivanja iz stava (1) ovog člana prilaže se dokaz o plaćenim troškovima postupka za provođenje postupka potpunog ispitivanja, u skladu s članom 15. ovog zakona.

(4) Ako je podnesen prigovor na zahtjev za dodjelu konzenzualnog patenta ili zahtjev za provođenje postupka potpunog ispitivanja i ako su za njih plaćene propisane takse i troškovi postupka, Institut o tome bez odgađanja obavještava podnosioca zahtjeva za priznanje konzenzualnog patenta.

(5) Podnositelj zahtjeva za dodjelu konzenzualnog patenta može u roku od šest mjeseci od primanja obavještenja o prigovoru podnesenom u skladu sa stavom (1) ovog člana podnijeti zahtjev za priznanje patenta provođenjem postupka potpunog ispitivanja u skladu s članom 39. stav (1) točka a) ovog zakona, pri čemu je dužan platiti razliku između uplaćene takse za podnošenje prigovora i takse propisane za provođenje postupka potpunog ispitivanja, u skladu s članom 15. ovog zakona.

(6) Ako podnositelj zahtjeva za dodjelu konzenzualnog patenta ne postupi u skladu sa stavom (5) ovog člana, Institut će odbaciti prijavu patenta zaključkom.

(7) Za sve vrijeme trajanja konzenzualnog patenta njegov nosilac, kao i svako drugo fizičko ili pravno lice mogu podnijeti zahtjev za provođenje postupka potpunog ispitivanja navedene prijave patenta, a postupak se provodi u skladu s članom 39. ovog zakona pod uslovom da su plaćeni taksa i troškovi postupka u skladu s članom 15. ovog zakona.

(8) Sadržaj prigovora iz stava (1) ovog člana bit će se uređuje provedbenim propisom.

Član 43.

(Odbijanje zahtjeva za priznanje patenta)

(1) Zahtjev za priznanje patenta odbija se ako je:

- a) provođenjem postupka iz čl. 39. i 40. ovog zakona utvrđeno da prijava patenta ne zadovoljava uslove za priznanje patenta iz člana 39. stav (1) ovog zakona, ili
- b) utvrđeno na prvi pogled da zahtjev za priznanje konsenzualnog patenta ne zadovoljava uslove iz člana 39. stav (1) tač. a), b) i c) ovog zakona u kojim služejeva Institut u pisanoj formi izvještava podnosioca prijave o razlozima zbog kojih se patent ne može priznati i poziva ga da se u pisanoj formi izjasni o navedenim razlozima u određenom roku, koji ne može biti kraji od mjesec dana ni duži od dva mjeseca od dana primanja poziva.
- (2) Rok iz stava (1) ovog člana Institut može produžiti na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, ali ne duže od 90 dana.
- (3) Ako podnositelj prijave ne postupi u skladu s pozivom iz stava (1) ovog člana, Institut donosi rješenje o odbijanju patenta.

Član 44.

(Priznanje patenta, odnosno dodjela konsenzualnog patenta)

- (1) Institut donosi rješenje o priznanju patenta, odnosno konsenzualnog patenta ako prijava patenta, odnosno konsenzualnog patenta:
- a) zadovoljava sve uslove za priznanje patenta iz člana 39. stav (1) ovog zakona, ili
- b) zadovoljava uslove iz člana 39. stav (1) tač. a), b) i c) ovog zakona za dodjelu konsenzualnog patenta i ako nije podnesen prigovor u skladu s članom 42. ovog zakona.
- (2) Institut dostavlja podnosiocu tekst prijave patenta za koju namjerava priznati patent i poziva ga da u roku od mjesec dana od dana prijema poziva podnese pisano određenje na dostavljeni tekst patentnih zahtjeva.
- (3) Ako podnositelj u roku iz stava (2) ovog člana ne postupi u skladu s pozivom, smatra se kao da je dostavio određenje o slaganju s dostavljenim tekstom i Institut donosi rješenje o priznanju patenta.
- (4) Ako podnositelj prijave patenta pravovremeno dostavi Institutu pisano određenje o neslaganju s tekstom prijave iz stava (2) ovog člana, obavezan je navesti razloge i Institutu dostaviti svoj prijedlog izmijenjenog teksta patentnih zahtjeva.
- (5) Ako Institut prihvati podnosioceve razloge i izmijenjeni tekst patentnih zahtjeva iz stava (4) ovog člana, donosi rješenje o priznanju patenta prema tekstu patentnih zahtjeva koje je prihvatio.
- (6) Institut donosi rješenje iz st. (3) i (5) ovog člana pod uslovom da su plaćeni takse i troškovi postupka u skladu s članom 15. ovog zakona za: održavanje patenta i {tampanje objavljivanja patenta.

Član 45.

(Upisivanje patenta u registar)

- (1) Podaci iz rješenja o priznanju patenta, odnosno dodjeli konsenzualnog patenta, s datumom donošenja rješenja upisuju se u Registar patenata, koji u elektronskoj formi vodi Institut.
- (2) Podaci iz rješenja o odbijanju prijave patenta upisuju se u Registar prijave patenata.
- (3) Sadržaj i način vođenja Registra patenata uređuju se provedbenim propisom.

Član 46.

(Isprava o patentu)

- (1) Nosiocu patenta izdaje se isprava o patentu, a nosiocu konsenzualnog patenta izdaje se isprava o konsenzualnom patentu.

- (2) Isprava iz stava (1) ovog ~lana izdaje se na zahtjev nosioca i po uplati troškova postupka.
- (3) Sadržaj i oblik isprave iz stava (1) ovog ~lana bliže se uređuju provedbenim propisom.

^lan 47.
(Patentni spis)

- (1) Nosiocu patenta izdaje se patentni spis, koji se za konsenzualni patent ozna~ava nazivom: spis konsenzualnog patenta.
- (2) Spis iz stava (1) ovog ~lana izdaje se na zahtjev nosioca i po uplati troškova postupka.
- (3) Sadržaj i oblik spisa iz stava (1) ovoga ~lana bliže se uređuju provedbenim propisom.

^lan 48.
(Objavljivanje podatka o priznanju patenta)

- (1) Podatak o priznatom patentu, odnosno dodijeljenom konsenzualnom patentu objavljuje se u slu`benom glasilu. Rje{enje o priznanju patenta, odnosno dodjeli konsenzualnog patenta ima u~inak od datuma objavljivanja podatka o priznatom patentu, odnosno dodjeli konsenzualnog patenta.
- (2) Sadržaj objave iz stava (1) ovog ~lana bliže se uređuje provedbenim propisom.

POGLAVLJE III. NASTAVAK POSTUPKA I PONOVRNO USPOSTAVLJANJE PRAVA

^lan 49.
(Nastavak postupka)

- (1) Ako je podnosilac prijave ili nosilac patenta, odnosno konsenzualnog patenta propustio u roku propisanim ovim zakonom izvr{iti neku radnju u postupku pred Institutom, ~ega je direktna posljedica gubitak prava iz prijave patenta ili patenta, odnosno konsenzualnog patenta, mo`e podnijeti zahtjev za nastavak postupka. Institut }e dopustiti nastavak postupka pod uvjetom da podnosilac:
 - a) podnese zahtjev za nastavak postupka i izvr{i sve propu{tene radnje u roku iz stava (2) ovog ~lana,
 - b) uplati taksu i tro{kove postupka u skladu s ~lanom 15. ovog zakona.
- (2) Rok za podno{enje zahtjeva, odnosno izvr{enje propu{tenih radnji iz stava (1) ovog ~lana ne mo`e biti du`i od dva mjeseca od datuma isteka roka propisanog ovim zakonom i nastanka pravnih posljedica iz stava (1) ovog ~lana.
- (3) Ako propu{tene radnje nisu izvr{ene u roku iz stava (2) ovog ~lana, ili ako nisu pla}ene takse i tro{kovi postupka iz ~lana 15. ovog zakona, smatrat }e se da zahtjev za nastavak postupka nije ni podnesen, o ~emu Institut donosi zaklju~ak.
- (4) Zahtjev za nastavak postupka ne mo`e se podnijeti ako je propu{ten rok:
 - a) iz stava (2) ovog ~lana,
 - b) za podno{enje zahtjeva iz ~l. 26. i 27. ovog zakona,
 - c) za podno{enje prijedloga iz ~lana 50. ovog zakona,
 - d) za sve radnje u `albenom postupku,
 - e) za sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima u~estvuje vi{e stranaka.

(5) Sadržaj zahtjeva, uslovi i postupak po zahtjevu iz stava (1) ovog člana bliže se uređuju provedbenim propisima.

Član 50.

(Ponovno uspostavljanje prava)

(1) Ako je podnositelj prijave ili nositelj patenta, odnosno konsenzualnog patenta, i pored dužne pažnje koju su zahtijevale okolnosti, propustio u roku propisanom ovim zakonom izvršiti neku radnju u postupku pred Institutom, što je za direktnu posljedicu imalo gubitak prava iz prijave patenta ili patenta, odnosno konsenzualnog patenta, Institut može dopustiti ponovno uspostavljanje prava pod uslovom da podnositelj:

- a) podnese prijedlog za ponovno uspostavljanje prava,
- b) iznese okolnosti zbog kojih je bio spriječen u roku izvršiti propisane radnje,
- c) uplati taksu i troškove postupka u skladu s članom 15. ovog zakona.

O dopuštenju za ponovno uspostavljanje prava Institut donosi zaključak.

(2) Prijedlog za ponovno uspostavljanje prava podnosi se u roku od tri mjeseca, računajući od dana kad je prestao razlog koji je prouzrokovao propisane radnje, a ako je podnositelj kasnije saznao za propisane radnje, onda od dana kad je to saznao.

(3) Nakon isteka godine dana od datuma propisane radnje, prijedlog iz stava (1) ovog člana ne može se podnijeti.

(4) Ako Institut utvrdi da je prijedlog iz stava (1) ovog člana neopravdan, te ga namjerava odbiti u cijelosti ili djelimično, o razlozima odbijanja prethodno obavještava podnosioca prijedloga, te ga poziva da se u roku od mjesec dana od dana primanja poziva izjasni o tim razlozima. O odbijanju prijedloga za ponovno uspostavljanje prava Institut donosi zaključak.

(5) Prijedlog za ponovno uspostavljanje prava ne može se podnijeti zbog propisane radnje za sljedeće radnje:

- a) podnošenje prijedloga iz stava (1) ovog člana,
- b) podnošenje zahtjeva za produženje roka,
- c) podnošenje zahtjeva iz čl. 26. i 27. ovog zakona,
- d) podnošenje jednog od zahtjeva iz člana 38. ovog zakona,
- e) podnošenje prigovora iz člana 42. stav (3) ovog zakona,
- f) podnošenje zahtjeva iz člana 49. ovog zakona,
- g) podnošenje prijevoda iz člana 32. ovog zakona,
- h) za sve radnje u žalbenom postupku,
- i) sve radnje u postupcima pred Institutom u kojima učestvuju višestranaka.

(6) Svako lice koje je u dobroj vjeri iskorištavalo ili obavilo stvarne i ozbiljne pripreme za iskorištavanje izuma koji je predmet objavljene prijave, u periodu između gubitka prava iz stava (1) ovog člana i objavljivanja podatka o prihvatanju prijedloga za ponovno uspostavljanje prava, može bez obaveze plaćanja naknade štete nastaviti takvo iskorištavanje radi vlastitog poslovanja i potreba vezanih za takvo poslovanje.

(7) Sadržaj prijedloga, uslovi i postupak po prijedlogu iz stava (1) ovog člana, kao i objavljivanje podatka o ponovnom uspostavljanju prava bliže se uređuju provedbenim propisom.

POGLAVLJE IV. UPISIVANJE PROMJENE, IZVOD, UVID U SPIS, ISPRAVAK GREŠKE

Član 51.

(Upisivanje promjene u registar)

- (1) O zahtjevu stranke za upisivanje promjene u Registar prijava патената, odnosno Registar патената, Institut odlučuje rješenjem.
- (2) Upisana promjena koja se odnosi na objavljenu prijavu патента i na патент objavljuje se u službenom glasilu Instituta.
- (3) Postupak upisivanja promjene u registar Instituta i njihovo objavljivanje u službenom glasilu, te plaćanje taksi i troškova postupka bliže se uređuju provedbenim propisom.

Član 52.

(Izvod iz registra)

- (1) Na zahtjev fizičkog ili pravnog lica, Institut izdaje izvod iz Registra prijava патената, odnosno Registra патената.
- (2) Način izdavanja i sadržaj izvoda bliže se uređuju provedbenim propisom.

Član 53.

(Uvid u spis)

- (1) Na zahtjev fizičkog ili pravnog lica, Institut je uiniti dostupnim zatražene tekstove objavljenih prijava патената, kao i патентне spise.
- (2) Institut može prije objavljivanja prijave патента u službenom glasilu zainteresiranom fizičkom i pravnom licu na njegov zahtjev dostaviti sljedeće podatke: broj prijave, podatke o podnosiocu prijave, naziv izuma, te datum podnošenja prijave, odnosno u slučaju da je zatraženo pravo првенства, naznaku države ili organizacije kojoj je podnesena prva prijava s njenim brojem i datumom podnošenja.
- (3) Sastojci патентног spisa, te način i sadržaj pružanja ovih usluga, kao i naknada troškova uređuju se provedbenim propisom.

Član 54.

(Ispravka greške u dokumentima)

- (1) Jezične greške, greške u pisanju, kao i druge slične neispravnosti u dokumentima ispravit će se na zahtjev podnosioca prijave, nosioca патента, odnosno nosioca консензуалног патента, ili po službenoj dužnosti, o čemu Institut donosi zaključak.
- (2) Postupak ispravke greške, objavljivanje određene ispravke u službenom glasilu, te plaćanje taksi i troškova postupka bliže se uređuju provedbenim propisom.

DIO PETI - TRAJANJE, ODRŽAVANJE I PRESTANAK PATENTA

Član 55.

(Trajanje патента)

- (1) Patent traje 20 godina, računajući od datuma podnošenja prijave патента.

(2) Konzensualni patent traje deset godina, računajući od datuma podnoženja prijave.

Član 56.
(Održavanje patenta)

(1) Za održavanje prava iz prijave i priznatog patenta, odnosno konzensualnog patenta plaćaju se propisana godišnja taksa i troškovi postupka na način propisan posebnim propisom.

(2) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana plaćaju se za treću i svaku sljedeću godinu, računajući od datuma podnoženja prijave.

(3) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana za pojedinu godinu treba da budu plaćeni u roku koji dopijeva prije isteka godine koja prethodi.

(4) Ako nosilac patenta, odnosno konzensualnog patenta ne plati taksu i troškove postupka u skladu sa stavom (2), a u roku iz stava (3) ovog člana, može ih platiti uvećane za 50% u dodatnom roku od šest mjeseci.

(5) Institut može obavijestiti nosioca patenta, odnosno konzensualnog patenta, kao i podnosioca prijave o propuštanju roka za plaćanje godišnje takse i troškova postupka za održavanje patenta i prava iz prijave patenta s navođenjem posljedica njihovog neplaćanja, te na mogućnost plaćanja u dodatnom roku prema stavu (4) ovoga člana.

(6) Godišnje takse i troškovi postupka iz stava (1) ovog člana ne mogu se uredno platiti ranije od godinu dana prije njihovog dospijanja na naplatu.

(7) Ako podnosilac prijave patenta pravovremeno ne plati propisanu taksu i troškove postupka za održavanje prava iz prijave, Institut donosi zaključak o odbacivanju prijave.

Član 57.
(Razlozi za prestanak patenta)

(1) Ako nosilac patenta, odnosno konzensualnog patenta uredno ne plati propisanu taksu i troškove postupka za održavanje patenta, odnosno konzensualnog patenta, on prestaje sljedećeg dana od dana isteka roka za plaćanje iz člana 56. stav (3) ovog zakona.

(2) Nosilac patenta, odnosno konzensualnog patenta može se odreći patenta u cijelosti ili djelimično pisanom izjavom, o čemu Institut donosi zaključak. Učinici izjave o odricanju nastupaju sljedećeg dana od dana dostavljanja izjave Institutu.

(3) Ako je u Registru patenata upisano određeno pravo u korist trećeg lica, nosilac patenta, odnosno konzensualnog patenta ne može se odreći patenta bez prethodno ovjerene pisane saglasnosti tog lica.

(4) Odricanje od patenta, odnosno konzensualnog patenta upisuje se u Registar patenata i podatak o tome objavljuje u službenom glasilu.

(5) Patent, odnosno konzensualni patent prestaje danom smrti nosioca, odnosno danom gubitka statusa pravnog lica, osim ako je prešao na nasljednike, odnosno pravne sljednike. Ova odredba analogno se primjenjuje i na svjedodžbu o dodatnoj zaštiti iz člana 58. stav (1) ovog zakona.

DIO [ESTI - SVJEDODŽBA O DODATNOJ ZAŠTITI

Član 58.
(Pojam)

(1) Svjedodžba o dodatnoj zaštiti može se izdati u slučaju kada je osnovni patent priznat za lijek namijenjen ljudima ili životinjama ili za sredstvo za zaštitu bilja, za koje je stavljanje u promet potrebno prethodno odobrenje nadležnog organa.

- (2) Osnovni patent je patent koji je nosilac odredio u postupku za dobivanje svjedod`be o dodatnoj za{titi i kojim se {titi proizvod kao takav ili postupak za dobivanje ili primjenu proizvoda.
- (3) Postupak po zahtjevu za izdavanje svjedod`be o dodatnoj za{titi bli`e }e se urediti provedbenim propisom.

^lan 59.
(Predmet i u~inci za{tite)

- (1) Predmet za{tite svjedod`bom je samo proizvod obuhva}en odobrenjem za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili `ivotinjama, odnosno sredstva za za{titi bilja, i to za svaku primjenu tog proizvoda kao lijeka namijenjenog ljudima ili `ivotinjama, odnosno sredstva za za{titi bilja koja je bila odobrena prije prestanka va`enja svjedod`be.
- (2) U~inci svjedod`be nastupaju odmah nakon zakonskog isteka roka trajanja osnovnog patenta.
- (3) Svjedod`ba o dodatnoj za{titi nosiocu osigurava ista prava koja proizlaze iz patenta i, analogno, ta su prava podlo`na istim ograni~enjima.

^lan 60.
(Uslovi za sticanje)

Svjedod`ba se izdaje na zahtjev nosioca osnovnog patenta ako su na dan podno{enja zahtjeva za izdavanje svjedod`be ispunjeni sljede}i uslovi:

- a) da je lijek namijenjen ljudima ili `ivotinjama, odnosno sredstvo za za{titi bilja za{ti}eno osnovnim patentom koji je na snazi,
- b) da je izdato odobrenje za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili `ivotinjama, odnosno sredstva za za{titi bilja, i da je ono na snazi,
- c) da osnovni patent za lijek namijenjen ljudima ili `ivotinjama, odnosno sredstvo za za{titi bilja nije ve} bio predmet svjedod`be,
- d) da je prijava za osnovni patent podnesena u Bosni i Hercegovini nakon 27. augusta 2002. godine,
- e) da je prvo odobrenje za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili `ivotinjama, odnosno sredstva za za{titi bilja izdano nakon datuma odre`enog za primjenu ovoga zakona.

^lan 61.
(Rok za podno{enje zahtjeva)

Zahtjev za izdavanje svjedod`be podnosi se Institutu u roku od {est mjeseci od datuma izdavanja odobrenja iz ~lana 60. ta~ka b) ovog zakona za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili `ivotinjama, odnosno sredstva za za{titi bilja, a ako je odobrenje izdato prije priznanja osnovnog patenta, u roku od {est mjeseci od datuma objavljivanja podatka o priznanju patenta iz ~lana 48. ovog zakona.

^lan 62.
(Trajanje za{tite)

- (1) Prava ste~ena svjedod`bom mogu trajati onoliko vremena koliko je proteklo od datuma podno{enja prijave osnovnog patenta do dana izdavanja prvog odobrenja za stavljanje u promet lijeka namijenjenog ljudima ili `ivotinjama, odnosno sredstva za za{titi bilja koji je za{ti}en tim patentom, umanjen za pet godina.
- (2) Svjedod`ba mo`e trajati najdu`e pet godina od njenog stupanja na snagu.
- (3) Trajanje svjedod`be odre`eno je rje{enjem Instituta.

^lan 63.

(Objavljivanje i upisivanje svjedod`be u registar)

- (1) Institut u slu`benom glasilu objavljuje podatke o podnesenom zahtjevu za izdavanje svjedod`be, dono{enju rje{enja o izdavanju svjedod`be, odnosno odbijanju zahtjeva za izdavanje svjedod`be i o prestanku va`enja svjedod`be. Podaci koji se objavljuju bli`e se ure|uju provedbenim propisom.
- (2) Podaci vezani za postupak po zahtjevu za izdavanje svjedod`be, te o njenom trajanju upisat `e se u odgovaraju}i registar u skladu s odredbama provedbenog propisa.

^lan 64.

(Odnos prema konsenzualnom patentu)

Odredbe iz ~l. 58. do 63. ovog zakona ne primjenjuju se na konsenzualni patent.

DIO SEDMI - IZUM STVOREN U RADNOM ODNOSU

^lan 65.

(Izum stvoren u radnom odnosu)

Pravo na podno{enje prijave patenata za izum stvoren u okviru radnog odnosa ure|uje se posebnim propisom, op}im aktima poslodavca ili ugovorom o radu.

DIO OSMI - SADR@AJ I OBIM PATENTA

^lan 66.

(Isklju~iva prava iz patenta)

- (1) Bez saglasnosti nosioca patenta, svakom drugom licu zabranjeno je:
 - a) izra|ivati, nuditi na prodaju, prodavati, upotrebljavati, izvoziti ili uvoziti i skladi{titi u te svrhe proizvod koji je izra|en prema za{ti}enom izumu,
 - b) primjenjivati postupak koji je predmet za{ti}enog izuma ili nuditi njegovu primjenu,
 - c) nuditi na prodaju, prodavati, upotrebljavati, izvoziti ili uvoziti i skladi{titi u te svrhe proizvod koji je direktno dobiven postupkom koji je predmet za{ti}enog izuma.
- (2) Bez saglasnosti nosioca patenta svakom drugom licu zabranjeno je i nu|enje i isporu~ivanje proizvoda (materije, smjese, dijela ure|aja) koji ~ini bitan element za{ti}enog izuma licima koja nisu ovla{tena za iskori{tavanje tog izuma, ako je ponu|a~u ili isporu~iocu poznato, ili mu je iz okolnosti slu~aja moralo biti poznato, da je taj proizvod namijenjen za stavljanje u funkciju tu|eg za{ti}enog izuma.
- (3) Odredbe stava (2) ovog ~lana ne primjenjuju se ako je proizvod koji se nudi ili isporu~uje uobi~ajen na tr`i{tu, osim kad ponu|a~ ili isporu~ilac podsti~e druga lica na preduzimanje radnji iz stava (1) ovog ~lana.
- (4) U nedostatku dokaza o suprotnom, smatrat `e se da je proizvod dobiven za{ti}enim postupkom ako je nov ili ako je vjerovatno da je proizvod dobiven za{ti}enim postupkom i da nosilac patenta nije mogao, uprkos razumnom trudu, utvrditi koji je postupak stvarno kori{ten. Vjerovatnost da je proizvod dobiven za{ti}enim postupkom postoji naro~ito kad je za{ti}eni postupak jedini poznati postupak.

^lan 67.

(Isklju~iva prava s obzirom na patent iz oblasti biotehnologije)

- (1) Ako je patentom za{ti}en bilo{ki materijal koji sadr`i posebna obilje`ja koja iz tog izuma proizlaze, isklju~iva prava iz ~lana 66. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit `e se i na bilo koji bilo{ki materijal koji je

izveden iz tog biološkog materijala raspoloivanjem ili umnožavanjem u istovjetnom ili različitom obliku sa istovjetnim obilježjima.

(2) Ako je patentom zaštićen postupak koji omogućava proizvodnju biološkog materijala koji sadrži posebna obilježja koja iz izuma proizlaze, isključiva prava iz člana 66. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na biološki materijal dobiven direktno tim postupkom, kao i na bilo koji biološki materijal koji je izveden iz tog biološkog materijala raspoloivanjem ili umnožavanjem u istovjetnom ili različitom obliku sa istovjetnim obilježjima.

(3) Ako je patentom zaštićen proizvod koji sadrži ili se sastoji od genetičke informacije, isključiva prava iz člana 66. st. (1) i (2) ovog zakona odnosit će se i na cjelokupan materijal u koji je taj proizvod ugrađen i u kojem je genetička informacija sadržana i obavlja svoju funkciju, osim ljudskog tijela, raznih stepena njegovog oblikovanja i razvoja, ili jednostavnog otkrića jednog od njegovih elemenata, uključujući i sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena.

Član 68.

(Obim isključivih prava)

(1) Obim isključivih prava nosilaca patenta određen je patentnim zahtjevima koji su konačno prihvaćeni u postupku za priznanje patenta, pri čemu je opis i crteži sluziti tumačenju patentnih zahtjeva. Pojmovi upotrijebljeni u patentnim zahtjevima nisu strogo ograničeni na doslovno značenje riječi, niti će se opis i crteži uzimati u obzir samo radi razjašnjavanja nejasnoća u patentnim zahtjevima. Patentne zahtjeve ne treba shvatiti ni kao uputstva da se obim isključivih prava može protezati na ono što bi na osnovu opisa i crteža stručnjak u oblasti tehnike mogao zaključiti da je namjeravani obim zaštite.

(2) U vremenskom periodu od datuma objavljivanja prijave patenta do priznanja patenta obim zaštite određen je patentnim zahtjevima iz prijave patenta objavljene u skladu s ovim zakonom, ali patentom, onakvim kakav je konačno priznat ili izmijenjen nakon provedenog postupka poništenja u kojem je djelimično poništen, retroaktivno se određuju prava iz prijave patenta pod uslovom da obim zaštite time nije proširen.

Član 69.

(Prava iz prijave patenta i prava iz konsenzualnog patenta)

(1) Objavljivanjem prijave u skladu s članom 37. ovog zakona podnosilac prijave patenta stiče privremena prava na osnovu kojih može zahtijevati naknadu štete od bilo koje treće strane koja je u vremenskom periodu između datuma objavljivanja prijave patenta i datuma objavljivanja podatka o priznanju patenta iskorištavala izum suprotno čl. 66. i 67. ovog zakona, što bi nakon priznanja patenta moglo biti zabranjeno.

(2) Prijava patenta koja je odbijena, odbačena, povučena ili se smatra povučenom ne proizvodi učinke propisane odredbom stava (1) ovog člana.

(3) Nosilac konsenzualnog patenta ima prava iz stava (1) ovog člana.

POGLAVLJE I. PROMET PRAVA

Član 70.

(Prijenos prava i licenca)

(1) Patent može biti predmet ugovora o potpunom ili djelimičnom prijenosu prava, kao i predmet ugovora o licenci.

(2) Ugovorom o licenci ustupa se pravo na iskorištavanje zaštićenog izuma.

(3) Ugovor o prijenosu prava, kao i ugovor o licenci zaključuju se uz uslove i na način koji su propisani posebnim propisima koji uređuju pitanje obaveznih odnosa.

- (4) Za zaklju~ivanje ugovora o prijenosu prava, kao i ugovora o licenci potreban je pristanak svih nosilaca prava.
- (5) Prijenos prava i licenci imaju u~inak prema tre}im licima od datuma upisa u Registar prijave patenata, odnosno Registar patenata.
- (6) Upis licenci u Registar iz stava (5) ovog ~lana vr{i se na zahtjev jedne od ugovornih strana i objavljuje u slu`benom glasilu.
- (7) Odredbe ovog ~lana na odgovaraju}i na~in primjenjuju se i na zaklju~ivanje ugovora o prijenosu, kao i ugovora o licenci koji za predmet imaju prava iz prijave patenta, konsenzualnog patenta i svjedod`be o dodatnoj za{titi.
- (8) Rje{enje o odbijanju zahtjeva za priznanje patenta nema retroaktivan u~inak na ugovor o prijenosu prava iz prijave, odnosno ugovor o licenci ako je i u mjeri u kojoj je taj ugovor izvr{en, osim ako je prenosilac, odnosno davalac licence postupao nesavjesno.
- (9) Upis u Registar i objavljivanje iz stava (6) ovog ~lana bli`e se ureljuju provedbenim propisom.

^lan 71.
(Zalog i pljenidba)

- (1) Patent mo`e biti predmet zalo`nog prava i predmet pljenidbe.
- (2) Na zahtjev zalo`nog povjerioca ili zalo`nog du`nika, zalo`no pravo upisuje se u Registar patenata. Zasnivanje zalo`nog prava ima u~inak prema tre}ima od datuma upisa u Registar patenata.
- (3) Sud koji provodi pljenidbu po slu`benoj du`nosti bez odga~anja obavje{tava Institut o pokrenutoj pljenidbi na patentu radi upisivanja pljenidbe u Registar patenata. Upisivanje pljenidbe u Registar patenata provodi se na teret pljenitelja.
- (4) Odredbe ovog ~lana na odgovaraju}i na~in primjenjuju se i na zasnivanje zalo`nog prava i pljenidbu na pravu iz prijave patenta, konsenzualnog patenta i svjedod`be o dodatnoj za{titi.

^lan 72.
(Ste~aj)

Kada su patent, pravo iz prijave patenta, konsenzualni patent ili svjedod`ba o dodatnoj za{titi dio ste~ajne mase, ste~ajni upravitelj po slu`benoj du`nosti obavje{tava Institut o pokrenutom ste~ajnom postupku radi upisivanja ste~aja u odgovaraju}i registar.

POGLAVLJE II. OGRANI^ENJE U^INKA PATENTA

^lan 73.
(Izuzeci od isklju~ivih prava)

Isklju~ivo pravo nosioca patenta ne odnosi se na:

- a) radnje kojima se izum iskori{tava u li~ne i nekomercijalne svrhe,
- b) radnje koje se preduzimaju u svrhu istra`ivanja i razvoja, te eksperimenata koje se odnose na predmet za{titenog izuma, uklju~uju}i radnje potrebne za dobivanje registracije ili odobrenja za stavljanje na tr`i{te proizvoda koji je lijek namijenjen ljudima ili `ivotinjama ili medicinski proizvod,
- c) direktnu i pojedina~nu pripremu lijeka u apoteci na osnovu pojedina~nog ljekarskog recepta i na postupke koji se odnose na tako pripremljeni lijek.

^lan 74.
(Pravo ranije upotrebe)

- (1) Patent ne djeluje prema licu koje je prije datuma podno{enja ili prije datuma priznatog prava prvenstva prijave patenta u dobroj vjeri u Bosni i Hercegovini i u okviru svojih privrednih aktivnosti upotrebljavalo ili izra|ivalo proizvod prema za{ti}enom izumu, ili je obavilo stvarne i ozbiljne pripreme za takvo iskori{tavanje izuma.
- (2) Lice iz stava (1) ovog ~lana ima pravo, bez saglasnosti nosioca patenta, nastaviti iskori{tavanje izuma u obimu u kojem ga je iskori{tavallo ili pripremllo za iskori{tavanje do datuma podno{enja prijave patenta za navedeni izum.
- (3) Pravo iz stava (2) ovog ~lana mo`e se prenijeti ili naslijediti samo s procesom rada i proizvodnim pogonom u kojem je pripremljeno ili zapo~elo iskori{tavanje izuma.

^lan 75.
(Ograni~enje u~inka s obzirom na patent u podru~ju biotehnologije)

- (1) Isklju~iva prava koja proizlaze iz odredbe ~lana 67. ovog zakona ne se odnositi na biolo{ki materijal dobiven rasplolivanjem i umno`avanjem biolo{kog materijala koji je na tr`i{te Bosne i Hercegovine pustio nosilac patenta ili uz njegovu saglasnost, pri ~emu rasplolivanje i umno`avanje nu`no proizilaze iz primjene radi koje je biolo{ki materijal stavljen na tr`i{te, pod uslovom da se dobiveni materijal kasnije ne upotrebljava za daljnje rasplolivanje i umno`avanje.
- (2) Izuzetno od odredbe ~lana 67. ovog zakona, prodajom ili nekim drugim na~inom komercijalne upotrebe materijala za umno`avanje biljaka poljoprivredniku od nosioca patenta ili uz njegov pristanak, a u poljoprivredne svrhe, poljoprivrednik sti~e ovla{tenje da upotrijebi proizvode svoje berbe za rasplolivanje ili za umno`avanje na svom poljoprivrednom imanju.
- (3) Izuzetno od odredbe ~lana 67. ovog zakona, prodajom ili nekim drugim na~inom komercijalne upotrebe rasplodne stoke ili drugog `ivotinjskog reprodukcijaskog materijala poljoprivredniku od nosioca patenta ili uz njegov pristanak, poljoprivrednik sti~e ovla{tenje da koristi za{ti}enu stoku u poljoprivredne svrhe, ~ime je ujedno obuhva}eno i raspolaganje `ivotinjom, odnosno drugim `ivotinjskim reprodukcijaskim materijalom radi obavljanja vlastitih poljoprivrednih aktivnosti, ali ne i prodaja u okviru ili u svrhu komercijalne reprodukcijске djelatnosti.

^lan 76.
(Isrpljenje prava)

Stavljanjem u promet nosioca patenta, ili uz njegovu izri~itu saglasnost, na podru~ju Bosne i Hercegovine proizvoda koji je izra|en prema za{ti}enom izumu, ili proizvoda koji je direktno dobiven postupkom koji je predmet izuma, iscrpljuju se za podru~je Bosne i Hercegovine isklju~iva prava ste~ena patentom u pogledu tog proizvoda.

^lan 77.
(Vozila u me|unarodnom saobra}aju)

Upotreba proizvoda izra|enih prema za{ti}enom izumu u konstrukciji ili opremi plovnih objekata, zrakoplova ili kopnenog vozila koje pripada nekoj od dr`ava ~lanica Pariske unije ili ~lanica WTO-a ne smatra se povredom patenta kada se to prijevozno sredstvo privremeno ili slu~ajno nale na teritoriji Bosne i Hercegovine pod uslovom da ugra|eni proizvod slu`i isklju~ivo za potrebe tog prijevoznog sredstva.

^lan 78.
(Ograni~enje u~inka prava iz prijave patenta,

konsenzualnog patenta i svjedod`be o dodatnoj za{titi)

Odredbe ~l. 73. do 77. ovog zakona primjenjuju se kad je to mogu}e i na odgovaraju}i na~in i na prava iz prijave patenta, konsenzualni patent i svjedod`bu o dodatnoj za{titi.

^lan 79.
(Prisilna licenca)

(1) Ako nosilac prava odbija da ustupi pravo na privredno iskori{tavanje za{titenog izuma u Bosni i Hercegovini ili postavlja nerazumne uslove za takvo ustupanje a nije preduzeo djelotvorne i ozbiljne pripreme za njegovo iskori{tavanje u Bosni i Hercegovini, Sud Bosne i Hercegovine, na zahtjev zainteresiranog lica, mo`e izdati prisilnu licencu. U tom slu~aju nosilac prava mora u najkra}em mogu}em roku biti obavije{ten o izdavanju prisilne licence.

(2) Zahtjev za izdavanje prisilne licence iz stava (1) ovog ~lana mo`e se podnijeti nakon isteka roka od ~etiri godine od datuma podno{enja prijave patenta ili nakon isteka roka od tri godine od datuma priznanja patenta, zavisno od toga koji od ova dva roka isti~e kasnije.

(3) Prisilna licenca mo`e se izdati samo ako je podnosilac zahtjeva iz stava (2) ovog ~lana bezuspje{no, u razumnom vremenskom periodu, poku{ao dobiti saglasnost od nosioca patenta za iskori{tavanje za{titenog izuma pod razumnim tr`inim uslovima.

(4) Prisilna licenca ne mo`e se izdati ako nosilac patenta doka`e da postoje zakonski razlozi koji opravdavaju neiskori{tavanje ili nedovoljno iskori{tavanje za{titenog izuma.

(5) Nosiocu patenta koji ne mo`e iskori{tavati svoj za{titeni izum bez povrede tu}eg patenta na obrazlo`eni zahtjev Sud Bosne i Hercegovine mo`e izdati prisilnu licencu za tu}i patent.

(6) Prisilna licenca iz stava (5) ovog ~lana mo`e se izdati pod uslovom da:

a) patent podnosioca zahtjeva iz stava (2) ovog ~lana predstavlja zna~ajan tehnolo{ki napredak, koji je od posebnog privrednog zna~aja u pogledu izuma za{titenog patentom za koji se tra`i prisilna licenca i

b) nosilac patenta za koji se tra`i prisilna licenca ima pod razumnim uslovima pravo na uzajamnu licencu.

(7) Prisilna licenca ne mo`e biti isklju~iva, a njen obim i njeno trajanje vezani su isklju~ivo za razloge zbog kojih je izdata.

(8) Prisilna licenca mo`e se prenositi samo zajedno s proizvodnim pogonom, odnosno njegovim dijelom u kojem se iskori{tava izum za koji je izdata.

(9) Prisilna licenca odobrava se prvenstveno za snabdijevanje doma}eg tr`i{ta, osim ako je nu`no ispravljanje postupaka za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvr}eno da su suprotni tr`inoj utakmici.

(10) Sud Bosne i Hercegovine }e na obrazlo`eni zahtjev zainteresiranog lica ukinuti prisilnu licencu ako i kada okolnosti koje su dovele do njenog odobrenja prestanu postojati i ne postoji mogu}nost da bi ponovo mogle da nastupe, ali uz uslov za{tite legitimnih prava sticatelja prisilne licence.

(11) Nosilac patenta ima pravo na naknadu uzimaju}i u obzir ekonomsku vrijednost licence i potrebu za ispravljanjem postupaka suprotnih tr`inoj utakmici.

(12) Prisilna licenca iz stava (5) ovog ~lana je neprenosiva, osim u slu~aju istovremenog prijenosa patenta za koji je izdata.

(13) Odredbe st. (5), (6) i (12) ovog ~lana na odgovaraju}i na~in primjenjuju se i na pravo za{tite biljne sorte.

^lan 80.
(Prisilna licenca u javnom interesu)

(1) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) može izdati prisilnu licencu ako je iskoristi{tavanje patentom za{ti}enog izuma nu`no zbog vanrednih stanja na nacionalnom nivou u svrhu:

- a) sigurnosti dr`ave,
- b) za{tite javnog interesa u oblasti zdravstva i ishrane,
- c) za{tite i unapre|ivanja ~ovjekovog okoli{a,
- d) posebnog interesa za pojedinu granu privrede, ili kada je nu`no ispravljanje postupaka za koje je sudskim ili administrativnim postupkom utvr|eno da su suprotni tr`i{noj utakmici.

(2) U slu~aju poluvodi~ke tehnologije, prisilna licenca mo`e se izdati samo u slu~ajevima iz stava (1) ovog ~lana.

(3) U slu~ajevima iz stava (1) ovog ~lana, odredba ~lana 79. stav (3) ovog zakona ne primjenjuje se.

DIO DEVETI - ME|UNARODNA PRIJAVA PREMA UGOVORU O SARADNJI U OBLASTI PATENATA (PCT)

^lan 81.

(Me|unarodna prijava patenta)

(1) Me|unarodna prijava je prijava koja se podnosi u skladu s Ugovorom u saradnji u oblasti patenata (u daljnjem tekstu: PCT). Svako pozivanje na PCT u ovom dijelu Zakona smatra se, ujedno, pozivanjem i na odredbe Pravilnika u skladu sa PCT.

(2) Na me|unarodne prijave koje se Institutu podnose kao prijemnom uredu, ili u kojima je Institut naveden kao nazna~eni ili izabrani ured, primjenjuju se odredbe PCT, ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona.

^lan 82.

(Me|unarodna prijava patenta koja se Institutu podnosi kao prijemnom uredu)

(1) Me|unarodna prijava mo`e se Institutu podnijeti kao prijemnom uredu ako je podnosilac prijave dr`avljanin Bosne i Hercegovine ili fizi~ko lice koje u Bosni i Hercegovini ima prebivali{te ili pravno lice koje ima svoje sjedi{te u Bosni i Hercegovini.

(2) Za podno{enje me|unarodne prijave iz stava (1) ovog ~lana pla}aju se propisana taksa i tro{kovi postupka u skladu s ~lanom 15. ovog zakona za proslje|ivanje Me|unarodnom uredu, u roku utvr|enom odredbama PCT.

^lan 83.

(Me|unarodna prijava patenta koja se Institutu podnosi kao nazna~enom ili izabranom uredu)

(1) Me|unarodna prijava u kojoj je Bosna i Hercegovina, u skladu s odredbama PCT, nazna~ena ili izabrana radi priznanja nacionalnog patenta, za koju su pla}eni taksa i naknada tro{kova, podnosi se Institutu na jednom od jezika koji su u slu`benoj upotrebi u Bosni i Hercegovini najkasnije do isteka 34 mjeseca, ra~unaju}i od me|unarodnog datuma podno{enja, odnosno datuma prvenstva ako je u me|unarodnoj prijavi zahtijevano prvenstvo u skladu s ~lanom 8. PCT.

(2) Me|unarodna prijava koja je Institutu podnesena kao nazna~enom ili izabranom uredu objavljuje se u slu`benom glasilu na na~in predvi|en ~lanom 37. ovog zakona.

(3) Privremena prava propisana odredbom ~lana 69. ovog zakona podnosilac me|unarodne prijave iz stava (1) ovog ~lana sti~e datumom objavljivanja prijave patenta na jednom od jezika koji su u slu`benoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(4) Za međunarodne prijave iz stava (1) ovog člana rok u kojem se može podnijeti jedan od zahtjeva iz člana 38. ovog zakona počinje teći od datuma objavljivanja u službenom glasilu.

(5) Međunarodna prijava objavljena prema članu 21. PCT neće se smatrati stanjem tehnike u skladu s odredbom člana 8. stav (3) ovog zakona sve dok ne budu ispunjeni uslovi predviđeni odredbom stava (1) ovog člana.

DIO DESETI - PROŠIRENI EVROPSKI PATENT (EPC)

Član 84.

(Proširenje uink evropskog patenta)

(1) Evropska prijava patenta i evropski patent koji su prošireni na Bosnu i Hercegovinu, u skladu s odredbama ovog dijela, imaju isti učinak i podložni su istim uslovima kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent prema ovom zakonu.

(2) Prema ovom zakonu:

a) evropska prijava patenta znači prijavu evropskog patenta podnesenu prema Evropskoj patentnoj konvenciji (u daljnjem tekstu: EPC), kao i međunarodnu prijavu podnesenu prema PCT za koju Evropski patentni ured (u daljnjem tekstu: EPO) obavlja poslove kao naznačeni ili izabrani ured i u kojoj je Bosna i Hercegovina naznačena,

b) prošireni evropski patent znači evropski patent priznat od EPO-a na osnovu evropske prijave patenta za koju je zahtijevano proširenje na Bosnu i Hercegovinu,

c) nacionalna prijava patenta znači prijavu patenta podnesenu Institutu prema ovom zakonu,

d) nacionalni patent znači patent priznat na osnovu nacionalne prijave patenta.

Član 85.

(Zahtjev za proširenje)

(1) Evropska prijava patenta i evropski patent, priznat na osnovu te prijave, proširu se na Bosnu i Hercegovinu na zahtjev podnosioca prijave. Smatra se da je zahtjev za proširenje podnesen za svaku evropsku prijavu patenta koja je podnesena na datum stupanja na snagu Sporazuma o saradnji i proširenju između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Evropske patentne organizacije ("Službeni glasnik BiH" - Međunarodni ugovori, broj 2/04; stupio na snagu 1. 12. 2004.) ili nakon tog datuma.

(2) Institut će, što je prije moguće, objaviti u službenom glasilu Instituta informaciju o svakom zahtjevu za proširenje nakon što je obaviješten od EPO-a da je plaćena propisana taksa za proširenje, ali ne prije isteka roka od 18 mjeseci od datuma podnošenja ili, kad je zahtijevano prvenstvo, od najranijeg datuma prvenstva.

(3) Zahtjev za proširenje može se povući u svako doba. Zahtjev se smatra povučenim ako propisana taksa za proširenje nije plaćena u roku, ili ako je evropska prijava patenta konačno odbijena, ili povučena, ili se smatra povučenom. Institut će informacije o promjenama objaviti u službenom glasilu što je prije moguće, ako je zahtjev za proširenje već objavljen u skladu sa stavom (2) ovog člana.

(4) Način i sadržaj objavljivanja u skladu sa st. (2) i (3) ovog člana bliže se uređuju posebnim propisom.

Član 86.

(Taksa za proširenje)

(1) Taksa za proširenje, prema članu 85. ovog zakona, plaća se EPO-u u rokovima koji su u EPC-u predviđeni za plaćanje takse za naznaku.

(2) Taksa za pro{irenje mo`e se uredno platiti i nakon isteka roka iz stava (1) ovog ~lana u dodatnom roku od dva mjeseca pod uslovom da se u tom roku plati u iznosu uve}anom za 50%.

(3) Na pla}anje taksi za pro{irenje primjenjuju se na odgovaraju}i na~in pravila EPC-a koja se odnose na takse. Za uredno pla}ene takse za pro{irenje ne postoji mogu}nost povrata.

^lan 87.

(U~inci evropskih prijava patenata)

(1) Evropska prijava patenta, kojoj je utvr`en datum podno{enja, ekvivalentna je urednoj nacionalnoj prijavi patenta s pravom prvenstva zahtijevanim za evropsku prijavu patenta, kad je priznato, bez obzira na ishod provedenog postupka.

(2) Objavljena evropska prijava patenta privremeno daje istu za{titu kakvu daje i objavljena nacionalna prijava patenta prema ~lanu 69. ovog zakona, od datuma na koji je podnosilac prijave dostavio prijevod patentnih zahtjeva objavljene evropske prijave patenta na jedan od jezika koji su u slu`benoj upotrebi u Bosni i Hercegovini licu koje se koristi tim izumom u Bosni i Hercegovini.

(3) Smatra se da evropska prijava patenta od po~etka nije imala u~inke navedene u stavu (2) ovog ~lana ako je zahtjev za pro{irenje povu~en ili se smatra povu~enim.

^lan 88.

(U~inci pro{irenih evropskih patenata)

(1) Pro{ireni evropski patent, u skladu s odredbama st. (2) do (6) ovog ~lana, daje ista prava koja bi bila data i nacionalnim patentom priznatim ovim zakonom od datuma objavljivanja podatka o njegovom priznavanju od EPO-a.

(2) U roku od tri mjeseca od datuma objavljivanja podatka o priznavanju evropskog patenta, nosilac patenta mora dostaviti Institutu zahtjev za upis pro{irenog evropskog patenta u Registar patenata, patentni spis evropskog patenta kako je objavljen u slu`benom glasilu EPO-a, prijevod patentnih zahtjeva na jedan od jezika koji su u slu`benoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti taksu i tro{kove postupka za objavljivanje i {tampanje prijevoda spisa evropskog patenta na jedan od jezika koji su u slu`benoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, u skladu s posebnim propisom.

(3) Ako kao rezultat prigovora podnesenog EPO-u evropski patent ostane na snazi sa izmijenjenim patentnim zahtjevima, nosilac patenta mora Institutu dostaviti prijevod izmijenjenih patentnih zahtjeva na jedan od jezika koji su u slu`benoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i platiti propisanu taksu i tro{kove postupka za objavljivanje u slu`benom glasilu u roku od tri mjeseca od datuma na koji je objavljen podatak o odluci da evropski patent ostaje na snazi sa izmijenjenim patentnim zahtjevima.

(4) Ako tekst patentnih zahtjeva sadr`ava pozivne oznake upotrijebljene u crte`ima, ti crte`i moraju se prilo`iti uz prijevod naveden u st. (2) i (3) ovog ~lana.

(5) Institut u slu`benom glasilu objavljuje, {to je prije mogu}e, podatak o svakom prijevodu koji je uredno podnesen prema stavu (2), odnosno (3) ovog ~lana. Sadr`aj objave bli`e se ure|uje provedbenim propisom.

(6) Ako prijevod naveden u stavu (2), odnosno (3) ovog ~lana nije podnesen u propisanom roku, ili ako propisana taksa i tro{kovi postupka nisu pla}eni u odre|enom roku, smatra se da pro{ireni evropski patent od po~etka ne vrijedi. ^lan 122. EPC-a primjenjuje se na odgovaraju}i na~in.

(7) Smatra se da pro{ireni evropski patent i prijava na kojoj se zasniva od po~etka nisu imali u~inke navedene u stavu (1) ovog ~lana i ~lanu 87. stav (2) ovog zakona u obimu u kojem je taj patent progla{en neva`e}im u postupku po prigovoru pred EPO-om.

(8) Institut upisuje podatak o upisu pro{irenog evropskog patenta u Registar patenata iz ~lana 45. ovog zakona.

(9) Upis u Registar bli`e se ure|uje provedbenim propisom.

^lan 89.

(Vjerodostojan tekst evropske prijave patenta ili evropskog patenta)

(1) Tekst evropske prijave patenta ili evropskog patenta koji je sastavljen na jeziku na kojem se vodi postupak pred EPO-om vjerodostojan je tekst u bilo kojem postupku u Bosni i Hercegovini.

(2) Ako prijevod na jedan od jezika koji su u slu`benoj upotrebi u Bosni i Hercegovini daje za{titu u`u od one koju daje pro{irena evropska prijava patenta ili pro{ireni evropski patent, prijevod propisan ~lanom 88. stav (2) ovog zakona smatrat }e se vjerodostojnim, osim u postupcima za poni{tenje patenta.

(3) Podnosilac prijave ili nosilac patenta mogu, u bilo koje vrijeme, podnijeti ispravljeni prijevod patentnih zahtjeva prijave evropskog patenta ili evropskog patenta. Ispravljeni prijevod ne}e imati bilo kakvog pravnog u~inka dok ga ne objavi Institut.

(4) Svako lice koje se u dobroj vjeri koristi izumom ili koje je obavilo djelotvorne i ozbiljne pripreme za kori{tenje izuma, a ~ije kori{tenje ne bi ~inilo povredu prava iz prijave ili patenta u izvornom prijevodu mo`e, nakon {to ispravljeni prijevod po~ne proizvoditi u~inak, nastaviti takvo kori{tenje u okviru svog poslovanja ili za potrebe svog poslovanja bez pla}anja naknade.

^lan 90.

(Prava ranijeg datuma)

(1) Evropska prijava patenta za koju je pla}ena taksa za pro{irenje i pro{ireni evropski patent imaju, u odnosu na prijavu podnesenu direktno Institutu (u daljnjem tekstu: nacionalna prijava) i patent priznat na osnovu takve prijave (u daljnjem tekstu: nacionalni patent), isti u~inak na stanje tehnike kao i nacionalna prijava patenta i nacionalni patent.

(2) Nacionalna prijava patenta i nacionalni patent imaju, u odnosu na pro{ireni evropski patent, isti u~inak na stanje tehnike koji imaju i u odnosu na nacionalni patent.

^lan 91.

(Istovremena za{tita)

Ako pro{ireni evropski patent i nacionalni patent imaju isti datum podno{enja, ili ako je zatra`eno pravo prvenstva, isti je datum prvenstva priznat istom licu ili njegovom pravnom sljedniku, nacionalni patent nema u~inak u obimu u kojem pokriva isti izum kao i pro{ireni evropski patent od datuma na koji je rok za podno{enje prigovora na priznati evropski patent istekao, a u slu~aju da prigovor nije podnesen, od datuma na koji je u postupku po prigovoru donesena kona~na odluka da evropski patent ostaje na snazi.

^lan 92.

(Takse za odr`avanje pro{irenih evropskih patenata)

(1) Takse i tro{kovi postupka za odr`avanje pro{irenih evropskih patenata pla}aju se Institutu za godine koje slijede nakon godine u kojoj je objavljen podatak o priznanju evropskog patenta.

(2) ^lan 141. stav (2) EPC-a primjenjuje se na odgovaraju}i na~in.

DIO JEDANAESTI - PROGLA[AVANJE RJE[ENJA O PRIZNANJU PATENTA NI[TAVIM

^lan 93.

(Razlozi za progla{avanje rje{enja o priznanju patenta ni{tavim)

Rje{enje o priznanju patenta mo`e se proglasiti ni{tavim u svako doba po slu`benoj du`nosti ili na prijedlog zainteresiranog lica ili pravobranioca BiH ili ombudsmena BiH, ako je priznat:

- a) za predmet za{tite koji se, u smislu ~lana 6. stav (6), te ~lana 7. ovog zakona, ne mo`e za{tititi patentom,
- b) za izum koji, na datum podno{enja prijave patenta, odnosno na datum priznatog prvenstva, nije bio nov ili nije imao inventivni nivo,
- c) za izum koji nije industrijski primjenjiv,
- d) za izum koji nije otkriven na dovoljno jasan i detaljan na~in, tako da ga stru~no lice iz odgovaraju}e oblasti tehnike mo`e izvesti, uklju~uju}i i slu~aj nedostupnosti `ivog biolo{kog materijala u nadle`noj ustanovi,
- e) za predmet za{tite koji izlazi van sadr`aja prijave patenta kakva je podnesena, ili ako je patent priznat na osnovu izdvojene prijave koja izlazi van sadr`aja prijave kakva je podnesena,
- f) na ime lica koje nije imalo pravo na patentnu za{titu izuma.

^lan 94.

(Prijedlog za progla{avanje rje{enja o priznanju patenta ni{tavim)

- (1) Postupak za progla{avanje rje{enja o priznanju patenta ni{tavim pokre}e se podno{enjem prijedloga Institutu.
- (2) Prijedlog iz stava (1) ovog ~lana mora sadr`avati podatke o podnosiocu prijedloga, nosiocu patenta, broj rje{enja i registarski broj patenta, razloge zbog kojih se predla`e progla{avanje patenta ni{tavim s potrebnim dokazima.

^lan 95.

(Postupak povodom prijedloga za progla{avanje rje{enja o priznanju patenta ni{tavim)

- (1) Ako prijedlog za progla{avanje rje{enja o priznanju patenta ni{tavim nije sastavljen u skladu s odredbom ~lana 94. stav (2) ovog zakona ili ako nisu pla}eni taksa i tro{kovi postupka u skladu s ~lanom 15. ovog zakona, Institut poziva podnosioca da u roku od mjesec dana od dana primanja poziva otkloni nedostatke.
- (2) Ako podnosilac ne uredi prijedlog u roku koji je odre|en u stavu (1) ovog ~lana, Institut odbacuje prijedlog.
- (3) Institut dostavlja uredan prijedlog nosiocu patenta i poziva ga da u roku koji ne mo`e biti kra}i od jednog ni du`i od dva mjeseca od dana njegovog primanja dostavi svoj odgovor.
- (4) U postupku za progla{avanje rje{enja o priznanju patenta ni{tavim Institut poziva stranke da u roku iz stava (3) ovog ~lana dostave svoje primjedbe na podneske druge stranke. Kada je potrebno, Institut ujedno poziva nosioca patenta da podnese opis, patentne zahtjeve i crte`e u izmijenjenom obliku, pod uslovom da predmet za{tite ne izlazi van sadr`aja patenta kakav je priznat.
- (5) Prije dono{enja odluke o odr`avanju u vrijednosti patenta u izmijenjenom obliku, Institut obavje{tava stranke da namjerava odr`ati u vrijednosti patent kako je izmijenjen u postupku progla{enja ni{tavim i poziva ih da, u roku iz stava (3) ovog ~lana, podnesu obrazlo`ene primjedbe ako nisu saglasne s tekstem na osnovu kojeg namjerava odr`ati patent u vrijednosti. Ako se stranke ne saglase s tim tekstem, postupak za progla{avanje rje{enja o priznanju patenta ni{tavim mo`e se nastaviti.
- (6) Ako su stranke saglasne s tekstem na osnovu kojeg Institut namjerava odr`ati patent u vrijednosti, ili se nisu o~itovale po pozivu iz stava (5) ovog ~lana, Institut poziva nosioca patenta da u roku od mjesec dana od primanja poziva plati taksu i tro{kove postupka za {tampanje novog patentnog spisa. Ako taksa i tro{kovi postupka ne budu pla}eni, rje{enje o priznanju patenta progla{ava se ni{tavim u granicama prijedloga.
- (7) Institut mo`e, na obrazlo`eni zahtjev, produ`iti rokove iz ovog ~lana za vrijeme koje smatra opravdanim, ali najvi{e za dva mjeseca.

(8) Ako ocijeni da je to nu`no zbog utvr`ivanja ~injenica bitnih za dono{enje odluke, Institut mo`e odr`ati usmenu raspravu.

(9) Ako je podnesen prijedlog za progla{avanje rje{enja o dodjeli konsenzualnog patenta ni{tavim i kada su prilo`eni dokazi iz ~lana 94. stav (2) ovog zakona dovoljni za vjerovatnost da konsenzualni patent ne zadovoljava uslove iz ~lana 41. ovog zakona, odgovor na poziv iz stava (3) ovog ~lana mora sadr`avati i zahtjev za provo{enje postupka potpunog ispitivanja.

(10) Ako podnositelj prijedloga za progla{avanje rje{enja o priznanju patenta ni{tavim u toku postupka odustane od prijedloga, Institut mo`e po slu`benoj du`nosti nastaviti postupak.

(11) Odredbe ovog ~lana primjenjuju se na odgovaraju}i na~in i kada se nosilac odrekao patenta ili je patent prestao vrijediti, analogno se primjenjuju i na svjedod`bu o dodatnoj za{titi.

^lan 96.

(Rje{enje o prijedlogu za progla{avanje rje{enja o priznanju patenta ni{tavim)

(1) Na osnovu rezultata provedenog postupka, Institut donosi rje{enje o progla{avanju rje{enja o priznanju patenta ni{tavim, u potpunosti ili djelimi~no, ili rje{enje kojim se prijedlog odbija.

(2) Prijava patenta i patent priznat na osnovu te prijave od po~etka ne}e imati u~inke navedene u ~l. 66. do 68. ovog zakona u mjeri u kojoj je rje{enje o priznanju patenta progla{eno ni{tavim ili neva`e}im.

(3) Progla{avanje rje{enja o priznanju patenta ni{tavim nema retroaktivni u~inak na pravosna`ne sudske odluke u vezi s utvr`ivanjem povrede prava, kao i na zaklju~ene ugovore o prijenosu prava, odnosno ustupanju licence ako su i u mjeri u kojoj su ti ugovori izvr{eni pod uslovom da je tu`ilac, odnosno nosilac prava patenta postupao savjesno.

DIO DVANAESTI - POSTUPAK PO `ALBI

^lan 97.

(Pravo `albe)

(1) Protiv odluka Instituta donesenih u prvom stepenu stranka ~ijem zahtjevu u cijelosti ili u dijelu nije udovoljeno ima pravo `albe u roku od 15 dana od dana primanja odluke.

(2) Druge stranke u postupku koji je okon~an odlukom protiv koje se podnosi `alba imaju pravo biti stranke u `albenom postupku.

^lan 98.

(Sadr`aj `albe)

Osim podataka koje mora imati svaki podnesak, `alba mora sadr`avati:

- a) naznaku odluke protiv koje se podnosi,
- b) izjavu o tome da se odluka osporava u cijelosti ili u odre{enom dijelu,
- c) razloge zbog kojih se `alba podnosi,
- d) obrazlo`enje `albe, te dokaze kojima podnositelj `albe potvr}uje svoje navode iz `albe,
- e) potpis podnosioca `albe,
- f) punomo} ako se `alba podnosi posredstvom zastupnika.

^lan 99.
(Komisija za `albe Instituta)

- (1) Komisija za `albe Instituta za odlu~ivanje o `albama protiv odluka Instituta (u daljnjem tekstu: Komisija za `albe) osniva se kao nezavisni organ za odlu~ivanje o `albama u skladu s odredbama ovog zakona.
- (2) Komisija za `albe ima tri ~lana od kojih je jedan predsjedavaju}i i tri zamjenika ~lana, od kojih je jedan zamjenik predsjedavaju}eg. ^lanove Komisije za `albe imenuje Vije}e ministara me|u nezavisnim stru~njacima u oblasti prava industrijskog vlasni{tva i dr`avnih slu`benika iz Instituta na na~in ure|en odlukom Vije}a ministara.
- (3) Sjedi{te Komisije za `albe je u sjedi{tu Instituta. Komisija za `albe ima svoj pe~at. Institut osigurava Komisiji za `albe radni prostor i potrebnu opremu za obavljanje njihovih zadataka. Uredske i druge administrativne poslove za Komisiju za `albe osigurava Institut.
- (4) Predsjedavaju}i Komisije za `albe (u daljnjem tekstu: predsjedavaju}i) upravlja radom Komisije za `albe. Ako sjednici ne mo`e prisustvovati predsjedavaju}i ili ~lan Komisije za `albe, zamjenjuje ga zamjenik predsjedavaju}eg, odnosno zamjenik ~lana.
- (5) Predsjedavaju}i i ~lanovi Komisije za `albe nezavisni su, nisu obavezani nikakvim uputstvima direktora Instituta i svoje zadatke obavljaju nepristrasno i u skladu sa zakonom i pravilima struke.
- (6) Predsjedavaju}i i ~lanovi Komisije za `albe imaju polo`aj nezavisnih stru~njaka a naknadu za svoj rad primaju u skladu s provedbenim propisom o naknadama za rad Komisije za `albe Instituta i odluci Vije}a ministara.
- (7) ^lanovi Komisije za `albe i zamjenici ~lanova koji su u~estvovali u dono{enju odluke u prvostepenom postupku, ili kad postoje drugi razlozi za njihovo izuzimanje, ne mogu u~estvovati u postupku po `albi u istom predmetu.
- (8) Pojediniosti o radu Komisije za `albe ure|uju se poslovnikom o radu koji donosi Komisija za `albe.

^lan 100.
(Odlu~ivanje o `albi)

- (1) Komisija za `albe odlu~uje na sjednicama ve}inom glasova.
- (2) Komisija za `albe odlu~uje na osnovu podnesaka stranaka, a kada smatra da je to potrebno, mo`e odrediti odr`avanje usmene rasprave.
- (3) Odredbe iz ~l. 43. i 44, odnosno 97. ovog zakona primjenjuju se na odgovaraju}i na~in u rje{avanju Komisije za `albe o `albi.

DIO TRINAESTI - ZA[TITA PRAVA

POGLAVLJE I. OPJE ODREDBE

^lan 101.
(Ovla{tena lica)

- (1) Lice ~ija su prava, prema ovom zakonu, povrije|ena (u daljnjem tekstu: ovla{tenik) mo`e tra`iti za{titu tih prava i naknadu {tete od povredioca tih prava prema op}im pravilima o naknadi {tete, ako ovim zakonom nije druga~ije odre|eno.
- (2) Jednaku za{titu mo`e tra`iti ovla{tenik kada prijeti stvarna opasnost da }e njegova prava iz ovog zakona biti povrije|ena.

^lan 102.
(Solidarnost ovla{tenika)

Ako je vi{e lica ovla{teno da tra`i za{titu prava, svako od njih mo`e tra`iti za{titu tog prava u cjelini.

POGLAVLJE II. GRA\ANSKOPRAVNA ZA[TITA

^lan 103.
(Tu`beni zahtjevi)

- (1) Ako je isklju~ivo pravo, prema ovom zakonu, povrije|eno, nosilac tog prava tu`bom mo`e zahtijevati:
- utvr|ivanje u~injene povrede,
 - zabranu daljnjeg vr{enja u~injene povrede i budu}ih sli~nih povreda prestankom ili suzdr`avanjem od radnji koje to pravo vrije|aju,
 - uklanjanje stanja nastalog povredom prava,
 - povla~enje predmeta povrede iz privrednih tokova uz uva`avanje interesa tre}ih savjesnih lica,
 - potpuno uklanjanje predmeta povrede iz privrednih tokova,
 - uni{tavanje predmeta povrede,
 - uni{tenje sredstava koja su isklju~ivo ili u prete`noj mjeri namijenjena ili se upotrebljavaju za ~injenje povreda i koja su u vlasni{tvu povredilaca,
 - prepu{tanje predmeta povrede nosiocu prava uz naknadu tro{kova proizvodnje,
 - objavljanje presude o tro{ku tu`enog,
 - naknadu imovinske {tete i opravdanih tro{kova postupka.
- (2) Nosilac konsenzualnog patenta prije podno{enja tu`be iz stava (1) ovog ~lana mora raspolagati dokazom da je podnio zahtjev za priznanje patenta provo|enjem postupka potpunog ispitivanja prijave patenta.
- (3) Pravo na podno{enje tu`be iz stava (1) ovog ~lana pripada i podnosiocu prijave patenta koja je objavljena i sticatelju isklju~ive licence.
- (4) Prilikom odlu~ivanja o zahtjevima iz stava (1) ta~. c) do h) ovog ~lana, sud }e uzimati u obzir sve okolnosti slu~aja, naro~ito srazmjer izme|u te`ine u~injene povrede i zahtjeva, kao i interes ovla{tenika za osiguravanje efektivne za{tite prava.
- (5) U postupku protiv lica ~ije su usluge bile upotrijebljene za povredu prava, a postojanje te povrede ve} je pravosna`no ustanovljeno u postupku prema tre}em licu, pretpostavlja se da povreda prava postoji.
- (6) Tu`ba iz stava (1) ovog ~lana mo`e se podnijeti u roku od tri godine od dana saznanja za povredu i povredioca, ali ne poslije isteka roka od pet godina od dana u~injene povrede.

^lan 104.
(Naknada {tete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovog zakona va`e op}a pravila o naknadi {tete i odgovornosti za {tetu, ako ovim zakonom nije druga~ije odre|eno.

(2) Povredilac prava dužan je da plati nosiocu prava odštetu u obimu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete, ili u obimu koji odgovara ugovorenoj ili uobičajenoj naknadi za zakonitu upotrebu predmeta zaštite.

Član 105.
(Penal)

(1) Ako je pravo nosioca koje proizlazi iz patenta povrijeđeno namjerno ili krajnjom nepažnjom, nosilac prava može od povredioca tražiti naknadu do trostrukog iznosa ugovorene, a ako nije ugovorena, od odgovarajuće uobičajene naknade.

(2) Prilikom odlučivanja o zahtjevu za plaćanje penala sud je uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito obim nastale štete, stepen krivice povredioca, obim ugovorene ili uobičajene naknade i preventivni cilj penala.

(3) Ako je nastala šteta od penala iz stava (1) ovog člana, nosilac prava ovlašten je da traži razliku do iznosa naknade potpune štete.

Član 106.
(Nematerijalna šteta)

(1) Izumitelj ima pravo tužbom od suda zahtijevati da naloži upisivanje njegovog imena u prijavu patenta i u sve isprave koje se izdaju za patent, te u odgovarajuće registre Instituta, ako je u prijavi u statusu izumitelja navedeno lice koje nije izumitelj.

(2) Pravo na tužbu iz stava (1) ovog člana pripada i onom izumitelju zajedničkog izuma koji nije naveden u prijavi patenta.

(3) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana može se istaknuti i zahtjev da se pravosnažna presuda objavi na trošak tuženika.

(4) Rok za podnoženje tužbe iz st. (1) i (2) ovog člana nije ograničen. Smrću izumitelja pravo na podnoženje tužbe stiže u njegovi nasljednici.

(5) Nezavisno od naknade imovinske štete, kao i u slučaju da takve štete nema, izumitelj može tražiti da se dosudi pravična novčana odšteta za pretrpljene duševne bolove zbog povrede moralnih prava. Prilikom odlučivanja o zahtjevu sud je uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito intenzitet i trajanje duševne boli prouzrokovane povredom moralnog prava.

(6) Zahtjev iz stava (1) ovog člana ne zastarijeva i nasljeđuje se.

Član 107.
(Privremene mjere)

(1) Sud je odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovog zakona, ako predlagatelj uini vjerovatnim:

- a) da je nosilac prava iz ovog zakona i
- b) da je njegovo pravo povrijeđeno, ili da prijeti stvarna opasnost od povrede.

(2) Nosilac prava mora uiniti vjerovatnim i jednu od sljedećih pretpostavki:

- a) opasnost da je ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano,
- b) da je privremena mjera potrebna radi sprežavanja nastanka štete koju je biti kasnije teško popraviti, ili

c) da pretpostavljeni povredilac, izricanjem privremene mjere koja bi se kasnije u postupku pokazala kao neopravdana, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez izricanja takve privremene mjere pretrpio nosilac prava.

(3) Nosilac prava koji predlaže da se donese privremena mjera bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane dužan je, osim uslova iz st. (1) i (2) ovog člana, učiniti vjerovatnim da bi bilo kakvo odgađanje izricanja privremene mjere prouzrokovalo nosiocu prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti. U slučaju izricanja privremene mjere prema odredbama ovog stava, sud je rješavanje o privremenoj mjeri dostaviti suprotnoj strani odmah poslije njenog provođenja.

(4) Nosilac prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerovatnim da će predložena privremena mjera prouzrokovati pretpostavljenom povrediocu samo neznatnu štetu. Uzima se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.

(5) Sud može odrediti za osiguranje zahtjeva, prema stavu (1) ovog člana, bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a naročito:

a) da se pretpostavljenom povrediocu zabrane radnje kojima se povređuje pravo iz ovog zakona,

b) da se oduzmu, uklone iz prometa i pohrane predmeti povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretenoj mjeri namijenjeni, odnosno upotrebljavaju se za činjenje povreda.

(6) Ako je mjera određena prije podnoženja tužbe, sud je u rješavanju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu radi opravdanja te mjere. Rok ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana od dana dostavljanja rješenja predlagaču, zavisno od toga koji rok isti će kasnije.

(7) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od mjesec dana od dana podnoženja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnoženje tog odgovora.

(8) U postupku za izricanje privremene mjere primjenjuju se odredbe zakona o parničnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno. Postupak u vezi sa izricanjem privremene mjere je hitan.

(9) Na zahtjev lica protiv kojeg je pokrenut postupak za izricanje privremene mjere sud može, na teret podnosioca zahtjeva za izricanje privremene mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti tog zahtjeva.

Član 108. (Osiguranje dokaza)

(1) Sud je donijeti rješavanje o osiguranju dokaza ako predlagač učini vjerovatnim da:

a) je nosilac prava iz ovog zakona,

b) je njegovo pravo povrijeđeno, ili da prijeti stvarna opasnost od povrede,

c) će dokazi o toj povredi biti uništeni, ili kasnije neće moći biti izvedeni.

(2) Nosilac prava koji traži da se donese rješavanje o osiguranju dokaza bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane dužan je, osim uslova iz stava (1) ovog člana, učiniti vjerovatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti uništeni, ili se kasnije neće moći izvesti. U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama ovog stava, sud je rješavanje o osiguranju dostaviti suprotnoj strani odmah poslije izvođenja dokaza.

(3) Sud može rješavanjem iz stava (1) ovog člana odrediti izvođenje bilo kojeg dokaza, a naročito:

a) uvilaž prostorija, poslovne dokumentacije, inventara, baza podataka, kompjuterskih memorijskih jedinica ili drugih stvari,

- b) oduzimanje uzoraka predmeta povrede,
- c) pregled i predaju dokumenata,
- d) određivanje i saslušanje vještaka,
- e) saslušanje svjedoka.

(4) Osiguranje dokaza može se tražiti i poslije pravosnažno okončanog postupka, ako je to potrebno radi pokretanja postupka prema vanrednim pravnim lijekovima ili za vrijeme takvog postupka.

(5) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, primjenjuju se odredbe zakona o parničnom postupku, a koje se odnose na sudske mjere osiguranja, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno. Postupak osiguranja dokaza je hitan.

(6) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan, ili ako nosilac prava taj prijedlog ne opravda, suprotna strana ima pravo tražiti:

- a) vraćanje oduzetih predmeta,
- b) zabranu upotrebe pribavljenih informacija,
- c) naknadu štete.

(7) Sud mora u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotne strane.

(8) Na zahtjev lica protiv kojeg je pokrenut postupak za osiguranje dokaza sud može, na teret predlagača te mjere, odrediti odgovarajući iznos kao sredstvo osiguranja za slučaj neosnovanosti tog prijedloga.

Član 109. (Dulnost obavještavanja)

(1) Sud može u toku parnice, zbog povrede prava iz ovog zakona, na osnovu opravdanog zahtjeva jedne od stranaka odrediti povrediocu prava da dostavi podatke o izvoru i distribucijskim kanalima robe ili usluga kojima se povređuje pravo iz ovog zakona.

(2) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostave sudu i lica koja u obimu komercijalne djelatnosti:

- a) posjeduju robu za koju se sumnja da se njome vrijeđa pravo iz ovog zakona, ili
- b) koriste usluge za koje se sumnja da se njima vrijeđa pravo iz ovog zakona, ili
- c) daju usluge za koje se sumnja da se njima vrijeđa pravo iz ovog zakona.

(3) Uzima se da je neka radnja preduzeta u okviru komercijalne djelatnosti ako je preduzeta za pribavljanje indirektno ili direktno ekonomske koristi. Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvata radnje savjesnih krajnjih potrošača.

(4) Sud može odrediti da podatke iz stava (1) ovog člana dostavi sudu i lice koje je od nekog od lica navedenih u stavu (2) ovog člana označeno kao umiješano u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili davanje usluga za koje se sumnja da se njima vrijeđa pravo iz ovog zakona.

(5) Podaci traženi na osnovu stava (1) ovog člana mogu obuhvatati naročito:

- a) ime, adresu, odnosno firmu i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe, odnosno davalaca usluga, kao i namjeravanih prodavača na veliko i malo,
- b) podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za odnosnu robu i usluge.

Član 110.
(Izvođenje dokaza)

- (1) Ako sud odluči da je izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod suprotne strane, ta strana dužna je na zahtjev suda predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stav (1) ovog člana odnosi se i na bankovnu, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod kontrolom suprotne strane, ako se radi o povredi koja dostiže obim komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje parnični postupak, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (4) Sud mora poslije izvođenja dokaza, prema stavu (1) ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrijebi isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotne stranke.

Član 111.
(Teret dokaza)

- (1) Ako je predmet povrede patentom zaštićeni postupak za proizvodnju nove materije, smatra se se, dok se suprotno ne dokaže, da je svaka jednaka materija ili materija jednakog sastava proizvedena zaštićenim postupkom.
- (2) Teret dokazivanja pada na tuženog koji takvu supstancu ili kompoziciju proizvodi.

Član 112.
(Hitnost u postupanju i primjena odredbi drugih zakona)

- (1) Postupak zbog povrede prava iz ovog zakona je hitan.
- (2) Na postupke zbog povrede patenta primjenjuju se odredbe Zakona o parničnom postupku, odnosno Zakona o izvršnom postupku.
- (3) Na zahtjev suda ili neke od stranaka u postupku zbog povrede patenta, Institut je odmah uzeti u rad zahtjev za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim, odnosno Komisija za žalbe uzet je u rad žalbu, ako su zahtjev za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim, odnosno žalba podneseni prije ili u toku parnice i hitno po njemu postupati. Sud je, s obzirom na okolnosti slučaja, odlučiti da li je odrediti prekid postupka do konačne odluke o zahtjevu za proglašenje rješenja o priznanju patenta ništavim.

POGLAVLJE III. CARINSKE MJERE

Član 113.
(Zahtjev nosioca prava)

- (1) Nosilac isključivih prava prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da je došlo do uvoza, tranzita ili izvoza robe proizvedene suprotno odredbama ovog zakona, može kod organa nadležnog za poslove carine (u daljnjem tekstu: carinski organ) podnijeti zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u promet.
- (2) Zahtjev za zaštitu prava, prema stavu (1) ovog člana, mora sadržavati:

- a) podatke o podnosiocu zahtjeva i o nosiocu isključivog prava iz ovog zakona, ako se ne radi o istom licu,
- b) detaljan opis robe, koji omogućava njenu identifikaciju,
- c) dokaze o tome da je podnositelj zahtjeva, odnosno njegov ovlaštenik, nosilac isključivog prava iz ovog zakona u vezi s tom robom,
- d) dokaze o tome da je isključivo pravo vjerovatno povrijeđeno,
- e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnositelj, kao što su podaci o lokaciji robe i njenoj destinaciji, odgovarajući datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o sredstvu transporta, podaci o uvozniku, izvozniku, primaocu i sl.,
- f) vremenski period u kojem će carinski organi postupati prema zahtjevu i koji ne može biti duži od dvije godine od dana podnoženja zahtjeva.

(3) Carinski organ može prije donošenja odluke, kojom udovoljava zahtjevu iz stava (1) ovog člana, tražiti od nosioca prava polaganje osiguranja za troškove pohranjivanja i prijevoza robe, kao i za naknadu drugih troškova ili šteta koji bi u vezi s robom mogli nastati carinskom organu, kao i strani protiv koje je prihvaćen zahtjev iz stava (1) ovog člana.

(4) Ako carinski organ udovolji zahtjevu iz stava (1) ovog člana, on o tome obavještava sve carinske ispostave i nosioca prava.

Član 114.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

(1) Ako carinska ispostava prilikom provođenja carinskog postupka nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog organa, ona će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u promet. Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se nosiocu prava i njenom uvozniku. U odluci o zadržavanju robe određuje se da se vlasnik robe, odnosno lice koje je ovlašteno za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja, može izjasniti o tome da li se radi o robi kojom se vrijela pravo iz ovog zakona.

(2) Ako carinski organ ne primi pisano izjavištenje vlasnika ili lica ovlaštenog za raspolaganje robom u roku iz stava (1) ovog člana, može na zahtjev i o trošku nosioca prava oduzeti i uništiti robu.

(3) Ako vlasnik robe ili lice ovlašteno za raspolaganje robom, u roku iz stava (1) ovog člana, podnese izjavu da se ne radi o robi kojom se vrijela pravo iz ovog zakona, nosilac prava može u roku od deset radnih dana od primanja obavještenja o takvoj izjavi podnijeti tužbu zbog povrede prava. Ako posebne okolnosti služe to opravdavaju, carinski organ može, na zahtjev nosioca prava, odrediti dodatni rok za podnoženje tužbe, koji ne može biti duži od deset radnih dana.

(4) Nosilac prava ili lice koje on ovlasti može za vrijeme privremenog zadržavanja izvršiti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u obimu koji je potreban za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka. Pravo na pregled i kontrolu robe ima i njen uvoznik.

(5) Ako nosilac prava ne podnese tužbu, u skladu sa stavom (3) ovog člana, privremeno zadržana roba pušta se u traženu carinski dopuštenu upotrebu, odnosno promet, pod uslovom da su ispunjeni svi drugi zakonom propisani uslovi.

(6) Ako nosilac prava podnese tužbu u skladu s odredbama stava (3) ovog člana i nadležni sud donese odluku o privremenoj mjeri zadržavanja robe u roku iz stava (3) ovog člana, carinski organ donosi odluku o zapljeni robe do donošenja pravosnažne sudske odluke.

(7) Ako nosilac prava podnese tu`bu u skladu s odredbama stava (3) ovog ~lana, a nadle`ni sud ne donese privremenu mjeru zadr`avanja robe u roku iz stava (3) ovog ~lana, vlasnik privremeno zadr`ane robe ili lice ovla{teno za raspolaganje njome ima pravo zahtijevati osloba|anje te robe ako polo`i sredstva osiguranja u iznosu dovoljnom za eventualnu naknadu {tete nosiocu prava, pod uslovom da su ispunjeni svi ostali uslovi za osloba|anje te robe.

^lan 115.

(Postupak po slu`benoj du`nosti)

(1) Ako carinska ispostava u provo|enju carinskog postupka u vezi sa uvozom, tranzitom ili izvozom robe opravdano sumnja da su odre|enom robom povrije|ena prava prema ovom zakonu, ona }e privremeno zadr`ati pu{tanje te robe u promet i o tome obavijestiti carinski organ.

(2) Carinski organ pismeno obavje{tava nosioca prava o zadr`avanju robe, sumnji da se radi o povredi njegovih prava i o mogu}nosti da podnese zahtjev prema ~lanu 113. ovog zakona, u roku od pet radnih dana od dana zadr`avanja robe.

(3) Ako nosilac prava podnese zahtjev, u skladu sa stavom (2) ovog ~lana, roba se zadr`ava do dono{enja odluke carinskog organa. Ako carinski organ udovolji zahtjevu iz ~lana 113. ovog zakona, roba se privremeno zadr`ava za daljnjih deset radnih dana. Nosilac prava mora u tom roku provesti radnje iz ~lana 114. stav (4) ovog zakona.

(4) Odredbe ~l. 114. i 115. ovog zakona ne primjenjuju se na uvoz, tranzit ili izvoz robe u malim koli~inama namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu upotrebu, koje se unose ili iznose kao dio li~ne prtljage ili {alju u malim po{iljkama.

^lan 116.

(Primjena drugih carinskih propisa)

(1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povre|uju prava iz ovog zakona primjenjuju se na odgovaraju}i na~in ostali carinski propisi.

(2) Propise o provo|enju carinskih mjera iz ovog zakona donosi Vije}e ministara na prijedlog Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.

(3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povre|uju prava iz ovog zakona je hitan.

DIO ^ETRNAESTI - PRIJELAZNE I ZAVR{NE ODREDBE

^lan 117.

(Patenti priznati do po~etka primjene ovog zakona)

Priznati patenti upisani u Registar patenata u Institutu do dana odre|enog za primjenu ovog zakona ostaju na snazi i na njih }e se primjenjivati odredbe ovog zakona.

^lan 118.

(Postupci u toku)

(1) Odredbe ovog zakona ne primjenjuju se na prijave patenata, kao i na me|unarodne prijave iz ~lana 81. ovog zakona ~iji je datum podno{enja raniji od datuma po~etka primjene ovog zakona.

(2) Prijave patenata koje su Institutu podnesene prije 27. februara 2002., a po kojima postupak nije okon~an, bit }e odbijene, odnosno odba~ene u dijelu u kojem se zahtijeva za{tita materija ili smjesa u lije~enju ljudi ili `ivotinja. Upotreba materija ili smjesa za proizvodnju lijeka za ljude ili `ivotinje ne predstavlja povredu patenta za izum te materije ili smjese ako je prijava za priznanje patenta za taj pronalazak podnesena do 27. februara 2002.

^lan 119.

(Propisi za primjenu ovog zakona)

(1) Uz izuzetak propisa iz ~lana 58. stav (3) i ~lana 116. stav (2) ovog zakona provedbene propise za izvr{enje ovog zakona donijet }e direktor Instituta u roku od {est mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Provedbene propise u smislu stava (2) ovog ~lana ~ine: Pravilnik o postupku za priznanje patenta i konsenzualnog patenta, Odluka o posebnim tro{kovima postupka za sticanje i odr`avanje prava industrijskog vlasni{tva, Odluka o uslovima za upis u registre zastupnika za za{titu industrijskog vlasni{tva, Pravilnik o stru~nom ispitu za zastupnike za za{titu industrijskog vlasni{tva i Odluka o naknadi za rad u Komisiji za `albe.

^lan 120.

(Odga|anje stupanja na snagu odredbi o svjedod`bi o

dodatnoj za{titi i posebna prava u prelaznom periodu)

Odredbe ~l. 58. do 64. ovog zakona po~et }e se primjenjivati nakon datuma odre|enog za primjenu ovog zakona.

^lan 121.

(Prestanak va`enja drugih propisa)

(1) Po~etkom primjene ovog zakona prestaju va`iti odredbe Poglavlja II. VRSTE PRAVA INDUSTRIJSKOG VLASNI{TVA Odjeljak 1. Patent (~l. 19. do 68.) Zakona o industrijskom vlasni{tvu u Bosni i Hercegovini ("Slu`beni glasnik BiH", br. 3/02 i 29/02), kao i odredbe koje se mogu u skladu s tim primijeniti na patent.

(2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog ~lana a u skladu s ~lanom 118. ovog zakona, Zakon o industrijskom vlasni{tvu u Bosni i Hercegovini iz stava (1) ovog ~lana primjenjivat }e se i dalje na postupke za priznanje patenta koji su po~eli prije stupanja na snagu ovog zakona.

^lan 122.

(Primjena me|unarodnih ugovora)

Odredbe me|unarodnih ugovora u vezi s patentima, kojima je pristupila Bosna i Hercegovina, primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj zakon i u slu~aju sukoba s odredbama ovog zakona primjenjuju se odredbe me|unarodnih ugovora.

^lan 123.

(Jedinstvena primjena odredbi o Komisiji za `albe u Zakonu o `igu, Zakonu o industrijskom dizajnu i Zakonu o oznakama geografskog porijekla)

Odredbe ~l. 99. i 100. ovog zakona i odgovaraju }e odredbe Zakona o `igu, Zakona o industrijskom dizajnu i Zakonu o oznakama geografskog porijekla, kojima se ure|uje Komisija za `albe Instituta, primjenjuju se na na~in da se formira jedna komisija za `albe.

^lan 124.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Slu`benom glasniku BiH", a primjenjuje se od 1. januara 2011. godine.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Dr. **Milorad @ivkovi**, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihi, s. r.